

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Bul. Reg Ferdinánd 4. Telefon: 151. — Szerkesztő: Közlöny. Arad —: Az Aradi Nyomda vállalat tulajdona. Kiadása és rotációs nyomása. Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: Évente 840, félévre 420, negyedévre 210, havonta 70 Lej. Kelföldre havonta 50 Lej feljebb. —: Egyes szám 3 Lej. Vasárnap 5 Lej. —: Bucurestiben 50 ban felár. —: Hirdetések tarifa szerint. —:

49-ik évfolyam, 207. szám

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF
1897—1932.

Kedd, 1934. szeptember 18

A németek is elkezdtek a barátkozást a szovjettel

Kemál pasa közvetíti a barátságot, Krupp-ágyukért. — Simán halad a szovjet népszövetségi felvétele. — Kinát kibuktatták

Stalin: „Oroszországnak a fék szerepe jutott...”

Genf-ből jelentik: Ma délelőtt 11 órakor kezdődött meg ismét a Népszövetség közgyűlése. Sandler elnök bejelentette, hogy előzőleg az elnökség tartott ülést és ezen Oroszország belépéséről tárgyaltak. Az elnökség kéri, hogy a felvételt tüzzék napirendre. A közgyűlés vita és hozzászólás nélkül elfogadta az indítványt. Sandler ezután az állandó tanács elnökének levelét olvasta fel, amelyben értesítették, hogy

a tanács állandó tagságot tart fenn Oroszországnak, míhelyt tagja lesz a nemzetek szövetségének. Ezt is tudomásul vették.

A mai közgyűlés tulajdonképpen tárgya a nem állandó jellegű tanácsotagságok ügyében való döntés volt. Kína és Spanyolország azt kívánták, hogy tagságukat továbbra is fenn tarthassák, ehhez azonban a közgyűlés kétharmad többsége szükséges. Az elnök szavazásra tette fel mindkét kérést, mire a jelenlévő 52 tagállam közül Kinára csak 21, Spanyolországra azonban 44 igenlő szavazást esett. Kína ilyenformán nem tarthatja meg tanácsotagságát, helyére mást választanak, míg Spanyolország továbbra is tagja marad a Népszövetség tanácsának, nem állandó jelleggel. A délelőtti ülés ezzel véget ért. A délutáni ülésen Chilet, Spanyolországot és Törökországot beválasztották a népszövetségi tanácsba. Az érvényes 52 szavazat közül Spanyolország és Chile 51 szavazatot kapott, míg Törökország 43-at. A közgyűlés tagjai a választások eredményét nagy tetszéssel fogadták.

A szovjetsajtó hangja

A szovjet felhivatalos „Izvestia” című lap nagy cikkben örömeinek ad kifejezést Szovjetországnak a Népszövetségbe való belépése felett, amelyet nagy horderejű politikai eseménynek mond. Ismertette a Szovjet felvételének egész történetét, a lap végül Stalin szavait idézi:

— Oroszországnak a fék szerepe jutott, amely elhalasztja, vagy megakadályozza a katonai konfliktusok kitörését.

Az orosz sajtó vasárnap foglalkozott egyébként először a népszövetségi belépés ügyével. A lapok hivatalos jelentést közölnek, amely szerint

a Szovjet csupán annak a 30 tagállamnak a kívánságára lépett be a Népszövetségbe, amelyek a béke közös munkájában a Szovjet közreműködését kívánják.

Különösen örvendetes a belépés a lapok szerint abban a pillanatban, amikor a Kellogg-egyezmény kerül szóba, amely egyezmény a háborút törvénytelennek jelenti ki.

Az Echo de Paris Barthou római útjának kilátásairól irt cikket és nem sok reményt küld a francia külügyminiszter látogatásához a Szent Városban. A lap szerint a római tárgyalásokat Suvich és a római francia nagykövet megbeszélésein készítik elő, de még sok kérdésben súlyos ellentétek vannak a két ország kormányának fel fogása között. Oroszország ragaszkodik leszerelési tárgy-

hoz, amit Franciaország mellőzni kíván. A megbeszélések a német-jugoszláv viszonyt nem érintik.

A Daily Telegraph ugyanerről a tárgyról írva, megállapítja, hogy

a legnagyobb ellentét a francia és az olasz kormány között a leszerelés, illetőleg Németország fegyverkezési egyenjogúsága kérdésében van.

A lap szerint Barthou most még kevésbé lesz hajlandó meghallgatni Mussolini érveit mint annakidejében, mert a legerélyesebben meg akarja akadályozni Németország újra-fegyverkezését. Barthou tegnap Hendersonnal tanácskozott Genfben és úgy látták, hogy a leszerelési konferencia elnökségének összehívása november előtt hiábavaló volna. A lap szerint egyébként a franciák szeretnének Hendersontól is megszabadulni, mert ő komolyan veszi a leszerelés ügyét. A francia kor-

mány legszívesebben venné, ha a leszerelési értekezletnek egészen veget vetnének és a „leszerelés” ügyét a Népszövetség tanácsára bíznák, amelynek Henderson nem tagja...

A Paris Soir érdekes értesülése szerint a német diplomácia Blomberg hadügyminiszter ajánlatára és Kemal pasa közvetítése folytán kísérletet tett a Szovjethez való közeledésre.

A német kormány állítólag ígéretet tett Törökországnak, hogy a közvetítés ellenében hosszulejratu hitelt ad a Krupp-műveknél. Kemal pasa érintkezésbe lépett Moszkvával és a következő feltételeket közölte a német kormánnyal:

— **Meg kell szüntetni a szovjetellenes németországi agitációt és Németországnak mindent abba kell hagyni, amely a japán-orosz konfliktus elmergesülését okozná.**

Német horogkeresztesek Jugoszláviában

Hír szerint különben a németországi nemzeti-szociálista párt katonai politikai hivatalának vezetője, Hoselmayer ezredes, aki közvetlenül Epp tábornok alá van rendelve, egy bizottság élén Jugoszláviába utazott. A bizottságok Dilman és Beckert katonai parancsnokok, valamint Hammerhoffer főbiztos a tagjai. Az a feladatuk, hogy Jugoszláviában megszervezzék az odámenekült osztrák nemzeti-szociálistákat és esetleg, hogy pénzzel lássák el őket a Németországba való visszautazás-hoz.

A csehek is egyetértenek Beck álláspontjával

Itt írjuk meg, hogy a Prágában megjelenő Narodny Listy című lap Lengyelországban bejelentésével foglalkozva, azt írja, hogy a csehek is egyetértenek a lengyelek beadványával. A lap szerint a kisebbségvédelem terén is el kell ismerni az államok egyenjogúságát és nem lehet két kategóriára osztani őket, teljesjogu és korlátozottjogu országokra.

Schuschnigg kancellár — Ausztria jövőd szerepéről

Párisból jelentik: Sauerwein, a Paris Soir genfi tudósítója, beszélgetést folytatott Schuschnigg osztrák kancellárral, aki megerősítette azt a híresztelést, hogy a nagyhatalmak között több, Ausztriával szomszédos állammal tárgyalásokat folytatnak egy egyezmény létrehozása érdekében. Kijelentette, hogy nemcsak a szomszédos, hanem a többi államokkal is a legjobb viszonyt szeretné fenntartani, mert ez nemcsak Ausztria békéjét, hanem Európa békéjét is jelentené. Az interjú további részében Schuschnigg arról beszélt, hogy a napokban megjelent Fekete Könyv, amelyhez egy ismert belga szociálista vezér irt előszót, valótlanságokat tartalmaz és úgy állítja be Ausztriát, mintha februárban, az emlékezetes véres eseményeknél, akarattal idézték elő a vérontást. Ez a kancellár szerint valótlan állítás, miután csak azokat ítélték halálra a szociálisták közül, akik előre megfontoltan gyilkoltak. Schuschnigg kijelentette, ha februárban véletlenül a szociálisták kerekednek felül, úgy Ausztria tüzből és vérben állt volna, mint ahogyan azt a lefoglalt tervekből megállapíthatták.

Sauerwein az osztrák kérdéssel kapcsolatban úgy értesül, hogy a kisanantot két vezérelv irányítja:

1. Ausztria függetlenségét minden körülmények között nemzetközi egyezmény-nel biztosítani, oly módon azonban, hogy egyik, vagy másik nagyhatalom se tarthasson magának igényt a komolyabb beavatkozásra.

2. Állást foglalni a Habsburg-trónigénylés ellen, mert szerintük a restauráció egyforma veszélyt jelent a háborúval.

Bécsből jelentik: Bécs előkelő köreit szenzációk letartóztatás tartja izgalomban. A rendőrség letartóztatás Hamerand Károlyt, a Hamerand-szálló tulajdonosát, annak feleségét, továbbá Grimme dr. igen jól ismert bécsi ügyvédet, aki Bécs előkelő társadalmi köreiben nagy szerepet játszik.

A Hamerand-szálló, mely a Floriangasseban áll, egyike Bécs nevezetességeinek. Itt száll meg az osztrák vidéki arisztokrácia, itt laknak a Habsburg-ház tagjai, ha történetesen Bécsben tartózkodnak s hosszú évtizedeken át a Hamerand-szállóval valóssággal Bécs egyik történelmi nevezetességévé vált. Még a háború előtti időkben szerezte jó nevét a szálló, amikor igen sokszor diszkret tanácskozássra itt gyűltek egybe a császári ház tagjai. A háború alatt Burian gróf közös külügyminiszter a Hamerand-szállóban lakott s ilyenformán a szálló számos történelemkönyvben is szerepel. A szálló ilyenformán nemes patinához jutott s a bécsiek a bécsi nevezetességek között emlegették. Érthető tehát, hogy a szálló tulajdonosának.

Hamerand Károlynak és feleségének letartóztatása óriási feltűnést keltett.

Egy fantaszlikus fery

Még nagyobb feltűnést keltett azonban a letartóztatás oka. Hamerand Károlyt és feleségét már szombat reggel letartóztatták, a letartóztatást azonban a rendőrség titkolta, sőt tagadta. Mégis néhány óra alatt elterjedt a hír a városban s találgatni kezdtek az okokat, amiért Hamerand Károlyt és feleségét letartóztatták. Tegnap a rendőrség végre hivatalos

jelentést adott ki a letartóztatásról s ebben a szinte fantasztikusnak hangzó hírt közli, hogy

Hamerand Károly és Grimme dr. meg akarták szöktetni a rabkórházból Rintelen dr.-t és Wagner tábornokot.

Hamerand Károly és Grimme dr. fantasztikus tervet dolgoztak ki. A két épület: a Hamerand-szálloda és a rabkórház szomszédos épületek. A rendőrség jelentése szerint Hamerand és Grimme dr. a szálloda és rabkórház között.

földalatti járatot ástak és ezen át akarták a rabkórház második emeletén lévő Rintelen dr.-t és Wagner tábornokot meg-szöktetni.

Erre a rendőrség úgy jött rá, hogy pénteken a Floriangasseban a városi csatornázási és vízvezetési vállalat emberei közül az egyik, aki a Floriangasseban lévő csatornájáratban dolgozott, lezuhant, miután a csatorna padlózata alatta beszakadt. A csatornázási vállalat emberei értesítették a rendőrséget, amely leszállt a vízvezetési csatorna alatt lévő járatba, melyen keresztül a Hamerand-szálló hátsó kis udvarába jutottak. A földalatti járat a rabkórház alá vezetett, ahol

rengeteg, már kiemelt téglá bizonyította, hogy a munka befejezéshez közeledett.

A rendőrség hivatalos jelentése Bécsben és egész Ausztriában óriási feltűnést keltett.

Három holland kerékpárosbajnok halálos autószerencsétlensége

Amsterdamból jelentik: A három legismertebb holland kerékpáros versenyző vasárnap délután borzalmas szerencsétlenség áldozata lett. A három ismert versenyző egy autószerencsétlenség életét vesztette. A versenyzők: Klaas van Neck junior, Hoevens és Vejn-dres menedzserükkel egy versenypályára készültek. Egy vasúti átjárónál a sorompót az őrkésőn eresztette le, amikor a teljes sebességgel száguldó autóból előlő része már a sínekhez ért.

A „coco” áldozatai...

Nagyszabású kábítószer-csempészetet leplezett le a budapesti rendőrség

Budapestről jelentik: A rendőrség nagyszabású kokain-csempészetet fedezett fel. A detektívek már régebben figyelték a fehér-méreg árubahozóit és a nyomot az adta meg, hogy a Népszínház-uccai „Hazám” kávéház egyik pincére megölte néhány nap előtt a feleségét. A pincér a kihallgatása során azt vallotta, hogy egy G. Anna nevű nő kerítette őt nemrég a hálójába. Ez a nő kokain-szenvedély rabjává tette és azóta megváltozott. Kevéssel ezután egy névtelen levelet is

kapott a rendőrség, amely felsorolta azokat, akik a kokain forgalombahozatalával foglalkoznak.

A detektívek ennek alapján eddig hat egyént helyeztek őrizetbe. Kiderült, hogy a kokaint egy gyógyszerésztől szereztek, aki a mérget recept nélkül bármilyen mennyiségben kiszolgáltatta. A gyógyszerész fiát szintén őrizetbe vették, maga a gyógyszerész azonban még nem került elő. Az ügynökök leginkább rendőri felügyelet alatt álló nőket bízták meg, hogy azok hajtsák fel a kokain vásárlóit.

Tiltakozik Avarescu az infláció ellen

Ellentétes hírek a kereskedelmi miniszter lemondásáról — Slavescu pénzügyminiszter a román-francia árucserre formáiról tárgyal

Bucurestből jelentik: A Lupta értesülése szerint Slavescu pénzügyminiszter szerdán Genfben Párisba utazik, hogy ott a folyamatosan levő pénzügyi tárgyalásokat befejezze, valamint érintkezze lépjen hivatalos körökkel a román-francia árucserre megfelelő formája iránt. Előreláthatólag a miniszter a hó végén érkezik vissza Párisból.

A Tempo értesülése alapján egyébként ma az a feltűnést keltő belpolitikai esemény híre kelt szárnyra Bucurestiben, hogy Teodorescu, kereskedelemügyi miniszter, akinek lemondását nem egyszer kolportálták, ezúttal valóban bejelentette lemondását. A hírt megerősíteni látszott az a körülmény, hogy a miniszter ma kihallgatáson jelent meg az uralkodónál, bár, amint a jelentések beszámoltak, kizárólag a megnyilvánulásáról tájékoztatta az uralkodót. A magánjellegű információk, amelyek a lemondás tényével számoltak, erősen ellentétesek az Adeverul kategórikus állításával, amely szerint a kereskedelemügyi miniszter lemondása valótlanság.

Sibiuból jelentik különben, hogy Avarescu marsall az Adeverul munkatársa előtt Sibiuban érdekes kijelentéseket tett. Többek között bejelentette, hogy a néppárt a legerőteljesebb propagandát indítja el és több népgyűlést kíván tartani. Ennek során Aradra is eljön, végül pedig nagyszabású demonstrációt tervez Bucurestiben. Kijelentette, hogy véleménye szerint nem lehet felosztatni a pártokat, amelyek az ország ellenálló oszlopait képezik.

Jódog a titoktartás

Irta: JAMES BICKFORD

A fő partján végigvonuló széles autótól estefelé Chicago felsőbb tizezreinek találkozóhelye. Olyan, mint Párisban a Boulogne-erdő vagy Londonban a Hyde-park. De van egy megbecsülhetetlen előnye európai testvéreivel szemben. A vakítóan megvilágított főútból egy csomó mellékut ágazik el s ezeken már kevésbé indiszkrét a vilnyifény és kisebb a valószínűsége annak, hogy a kalandjaitól bucsózó vőlegény a menyasszonyával vagy a szalmaövegy férj az anyósával találkozzék.

A Shaftsbury ut folytatásaként elágazó uton — amelyik a diszkrét mellékutak egyike — lassan haladt Lynn George autója, mert csak az egyik kezével tartotta a kormánykereket, míg a másikkal gyöngéden átkarolta Esmé-t.

— Amióta elmondtam neked, hogy annak a vízfejű Bradford Röhertnek a menyasszonya vagy, még jobban érzem, hogy nem tudok nélküled élni.

— Nem is igaz, hogy Bradford vízfejű, — mondta a lány nevetve tiltakozva és hozzátette — sőt szép fiú, ha nem is olyan kedves, mint amilyen te vagy.

— Ha olyan kedvesnek tartasz, miért nem leszel inkább az én feleségem? Ha nincs is őt autóm és három palotám, mint Bradfordnak, annyit én is keresek, hogy megélhetünk belőle és ez az autóm...

— Na, autóról ne beszéljünk, George, — vágott közbe a lány — mert a gyenge lélegzetű Ford-kocsi Bradford óriási turautói mellett úgy hat, mint a törpe az órlások közt. Azt is hiszem, hogy sohasem mondtam volna „igen”-t, ha nem tetszettek volna olyan nagyon az autói. De mindez nem számít. Csak téged szeretlek, őt nem. Ez a fontos. A többivel ne törődj.

— Hát akkor miért leszel a felesége?

— George, kötsz-bejtesz a kérdéseiddel! Mit feleljek...? Tudod, hogy nem az én elhatározásom, de a szüleim azt mondják, hogy csak ez a házasság tartóztathatja fel a családunk végső romlását.

— Középkori barbárság! — kiáltott fel George.

— Ne szomoríts még jobban, George!

— Nem tudok ebbe belenyugodni. Gyere el hozzám. Nézd meg a kis házamat a Potomac-uti villanegyedben. Meglátod, hogy milyen kedves kis fészek. Boldogok lehetünk ott, eleget keresek kettőnk számára, mit ér a gazdagság, ha nem szereted.

A lány felelni akart, de hirtelen egy mögöttük közeledő autó túlkölése riasztotta meg. Hátrahézt és ijedten felkiáltott:

— Bradford autója jön utánunk! Nem lehet kétséges.

— Sebaj, majd elszökünk előle, — felelte George több bizalommal, mint amennyit valóban érzett.

De az üldöző autó máris rácsáfolt, mert hatalmas túlköléssel egyre közelebb jutott és merészen igyekezett őket megelőzni.

— Elbujok a kocsi belsejében — mondta Esmé és a sportolástól kifejlődött macskatigrisséggel átmászott a kocsi hátsó ülésére és elbujt a kocsi belsejében.

Mögöttük az autó fenyegető túlköléssel jelezte, hogy „előzni” akar, de George megmaradt az út közepén, mert mindenáron meg akarta hiusítani, hogy a féltékeny vőlegény meglássa a lányt az autójában. Hirtelen az üldöző autó mellé került és miközben mellette el akart surranni, a sárhányója összeakadt George Fordjának a sárhányójával és a nagy autó teljes súlyával félrelökte a kisebb kocsit. George Fordja a sikos aszfalton félrecsúszott, az ufát szegélyző vaskorláthoz ütődött és megállt. Szerencsére George éppen az összeütközés percében lassított, mert éles kanyarulat következett s így az autója nem borult fel, de a motor a megrázkódtatástól megromlott.

A másik autót a vezetője azonnal leállította. Mintegy husz lépéssel George megbénult autója előtt állt meg. Széles vállú, elegáns férfi ugrott le a kocsiról és gyors lépésekkel közeledett. George is leugrott az autójáról és teljes harcckészséggel eléje sietett, hogy megakadályozza abban, hogy az autójába bepillantson.

— Szabad-e ilyen örült módon előzni akarni?

— ezzel nyitotta meg George harcias hangon a tárgyalást.

A másik ur nyugodtan felelt:

— Bocsásson meg. Belátom, hogy az én hibám. Rosszul számítottam ki a kocsija mellett szabadon hagyott utat. De mindenekelőtt engedje meg, hogy megnevezem magam: Bradford Röhert vagyok.

— A nevem Lynn George, — felelte a másik meglepetten és önkéntelenül elfogadta Bradford feléje nyújtott kezét.

— Mint mondtam, — folytatta Bradford — érzem, hogy hibát követtem el és készséggel megterítem a kárt, amit okoztam. Csak egyre kérem: ezzel zárjuk le az ügy aktáját, ne vigyük tovább se rendőrséghez, se a társaságunkban ne beszéljünk róla. Mindenekelőtt erre kérem a szavát.

— Nem egészen értem a nagy titkolódzás okát.

— Helyes! Beszéljünk őszintén. Önrel is megessett bizonyára, hogy egy autókirándulást nem szívesen köt a nagyharangra.

— És közelebb hajolva halkabban hozzátette: — Egy hölgy van az autóban, nem szabad, hogy hirbe hozzuk!

Olyan közel voltak George autójához, hogy Esmé tisztán hallotta a bizalmas közlést. Bradford most George autójához akart lépni.

— Nézzük meg, hogy miféle károkat okoztam, — mondta, de George megragadta a karját és most viszont ő mondta halkán:

— Az én kocsimban is van egy hölgy.

Bradford egy középkori lovag pózával meghajtott magát és miközben visszaindult a kocsijához, visszaszólt:

— Lynn ur, a kocsiját azonnal vontatókötéllel az enyémhez erősítem és bevontatom a városba. Mit parancsol, hova vigyem?

George az autója mellett állva odahajolt a kocsi-ban: elbujtatott lányhoz és halkán kérdezte:

— Hova?

— Potomac-ut... — sugta a lány mélyen elpirulva, George pedig boldogan kiáltotta oda Bradfordnak:

— Potomac-ut 143. szám. Nagyon köszönöm a szíves figyelmét.

Izgalmas szócsaták a Skoda-bizottság tárgyalásán

— Cihosky volt hadügyminiszter heves küzdelme a — szólás szabadságáért. — Maniut is rövidesen kihallgatják

Bucurestiből jelentik: A Zeletzky-féle kihallgatási jegyzőkönyv meghamisításával vádolt Albisor jegyző hadbírószági tárgyalása ma megkezdődött, azonban a védelem előterjesztésére máris elhalasztották szeptember 22-ére. Holnap tárgyalja a bíróság Pomponiu főügyész és Vasiliu-Cluj védőügyvéd ismeretes rágalmozási perét, amelynek indító okai a Zeletzky-féle perre vezettek vissza. A tárgyalásra idézést kapott Maniu is, aki ma Bucurestibe érkezett. Lehetséges, hogy Maniut megidézék a Skoda-ügy bíróságán kívüli, parlamenti vizsgálóbizottsága elé, amely ma szintén ülésezett. Mindenekelőtt felolvasták Cihosky tábornok levelét, aki kihallgatásra jelentkezett. Ezt el is rendelték. Mielőtt azonban megjelenhetett volna, az a javaslat merült fel, hogy a jövőben ne engedjék meg a tanuknak, hogy egész exozekat mondhassanak el, hanem csak a feltett kérdésekre válaszoljanak.

Calinescu közbeszó: Hagyják uraim Cihosky tábornok urat beszélni...

Cihosky: Ez a feltétel a védekezés jogom megnyirbálását jelenti.

Dimitriu elnök: Tábornok ur, nem engedhetem meg, hogy akár ön, akár más tanu a parlamenti vizsgálóbizottság működését irányítsa.

Iunian: Nem engedhetjük meg az ilyen és hasonló hangnemet. Ez a bizottság kifejezetten a tárgyilagosság elve alapján állott.

Cihosky: Ebben a tárgyilagosságban kételkedem.

Dimitriu elnök ismételtlen tiltakozott

Cihosky tábornok magatartása ellen, majd a hirtelen támadt izgalmas vitára való tekintettel felfüggesztette a tárgyalást. Az ismételt megnyitás után Gafencu szólalt fel és kérte, hogy a volt hadügyminiszter nyugodtan elmondhassa mondanivalóját; ha azonban a tárgytól eltér, ugy azonnal vonják meg tőle a szót. A bizottság ennek hatása alatt Cihosky-nak megadja a háromnegyed órás szózási szabadságot, de előbb két-három kérdést tett fel a hadügyi felszerelési cikkek árára vonatkozólag.

Dimitriu elnök békülékeny hangon szólt Cihoskyhoz, hogy a legjobb, ha az egész aféért mindkét részről meg nem történtnek tekintik. Ezután megkezdődött Cihosky terjedelmes előadása.

Elraboltak és Ibn Saud háremébe hurcoltak egy fiatal angol leányt

Karavánok, ha a sivatagban találkoznak — Cathren Deamoren kalandos szökése a háremből

Adenből jelentik: Nagy feltűnést keltő eset nyomozásával foglalkoznak az itteni angol hatóságok Cathren Deamoren, előkelő fiatal angol leány feljelentést tett és elmondta, hogy

a sivatagban elrabolták, elhurcolták Ibn Saud háremébe, ahonnan csak szökés révén tudott megmenekülni.

A feljelentés szerint Cathren Deamoren, aki feltűnő szépségű nő, négy angol családdal együtt

beutazta ez év januárjában Mekkát és Medinát, Mekkában a fiatal leány elbucszott utitársaitól és egy benszülött arab vezetővel utrakelt, hogy felkeresse az El Ríaf oázist. Cathren Deamoren és vezetője tevéen haladtak és úgy számították, hogy négy óra alatt elérik a nem tulságosan messze levő oázist. Amikor már egy órája mentek teveháton, utolérte őket egy másik karaván. Ennek vezetője tört angol nyelven azonnal az angol leányhoz fordult és megkérdezte tőle, hogy tagja-e annak az angol társaságnak, amely a mekkai Hotel de l'Europe-ben szállt meg. A leány igenlő válasza után kijelentette a karaván vezetője udvariasan, de igen határozottan, hogy

a király parancsára kénytelen Cathren Deamorent Dzsiddába vinni.

Cathren Deamoren hiába tiltakozott elfogása ellen, senki sem segített rajta és

bevittek Ibn Saud király háremébe.

Pompásan berendezett szobát utaltak ki számára, amelyben teljesen egyedül hagyták. Az ételeket egy eunuch szolgálta fel. A leány hiába próbált beszélni az eunuchchal, az nem értett egy szót sem angolul. Vagy négy napja volt a háremben, amikor megjelent nála az arab, aki a sivatagban elrabolta és közölte vele, hogy

a következő napon Ibn Saud király személyes látogatásával fogja megtisztelni.

Figyelmebe ajánlotta az angol leánynak, ne tanúsítson ellenkezést a király akaratával szemben, mert annak súlyos következményei lehetnek.

Cathren Deamoren közel állt a megőrüléshez. Kétségbeesésében

az éi folyamán szökést kísérelt meg és vakmerő vállalkozása véletlenül sikerült is.

Aradi nő öngyilkossági kísérlete

Hétfőn a késő éjszakai órákban értesítették a mentőket, hogy Román Piri Str. Jelelor 22. szám alatti nyilvántartott nő öngyilkossági szándékból marólugot ivott. Nyomban kórházba szállították, ahol gyomormosást hajtottak végre rajta.

Kiderült, hogy négyszáz lej adóssága miatt már másodizben akart megválni az élettől, két nappal ezelőtt fel akarta vágni kezén az ereket, azonban idejében megakadályozták tette elkövetésében. Állapota nem súlyos, valószínűleg már a holnapi napon gyógyultan hagyja el a kórházat.

CORSO-mozgó mai műsora!

5, 7 $\frac{1}{2}$, 9 $\frac{1}{4}$ óraker

Lehár legszebb énekes operettje:

Mosoly országa!

RICHARD TAUBERREL

Jön: 5 SZERELMES LÁNY! Német operett csupa zenei virtuozitás, tánc és RIGOLETTO a teljes Milanoi Scala művészeivel egész filmhosszúságban.

Urifluk kabinfoosztogató bandáját leplezte le az aradi rendőrség

Több kabint kifosztottak vasárnap a Neptunban

Vakmerő strandlopások történtek vasárnap az aradi Neptun-strandon. Az idei nyáron a fokozott felügyelet ugyszólván teljesen kiűszöbölte a máskor olyan divatos strandlopásokat és csak most, a szezon végén fordult elő több lopás, amelyeknek azonban a tettesei már rendőrkézen vannak. A tegnapi meleg vasárnapon zsufolásig megtelt a strandfürdő. Ezt az alkalmat használták fel a kabintolvajok.

Az első lopást délután négy óra után jelentették a strandfürdő agilis gondnokának. Miután a gondnoknak nem állt pillanatnyilag rendelkezésére rendőri személyzet, maga kezdett az ügy kivizsgálásának. A lopást Blum Árpád, az Aradmegyei Takarékpénztár pénztárosa jelentette, aki a 64-es számú kabin bérője. Elmondotta a főtisztviselő, hogy a kabinból egy aranyóra és két gyűrűje tűnt el és a tárgyak meglehetősen nagy értéket képviselnek. Néhány perccel később már Vidiszky Vraniszláv nevű ur jelentkezett, akinek napi kabinjából néhány száz lejnyi készpénzt loptak. A gondnok nyomban nyomozni kezdett, de egyidejűleg értesítette a rendőrség bünyügyi osztályát, ahonnan egy komiszár és detektívek jöttek ki a strand területére. Ekkor jutott tulajdonképpen a fürdő vezetőségének tudomására, hogy már több apró lopás történt, de részint nem jelentették és részint abban a hi-

szemben voltak a károsultak, hogy az eltűnt holmikat elvesztették.

A rendőri nyomozást természetesen a legnagyobb titokban vezetik le, de már annyi kiszivárgott, hogy a tetteseket elfogták. Kiderült, hogy egy több tagból álló fosztogató banda alakult, akik rendszeresen foglalkoztak a kabinok látogatásával. Eddig azonban nagyobb zsákmányra nem tettek szert, csak az utolsó vasárnap kedvezett részükre. A fiukat, akik valamennyien kiskorúak és igen jó családból való fiatal fiúk, egyelőre a rendőrségen tartják és vallatják őket, hogy bünlajstromuk végleges megállapítást nyerjen.

A betöréssel kapcsolatban felhívja a fürdőigazgatóság mindazokat, akik vasárnap a fürdő alkalmazottain kívül olyan egyénekre lettek figyelmesek, akik szerszámokkal vagy vasdarabokkal voltak felszerelve, jelentkezzenek a fürdőigazgatóságnál, hogy személyleírással szolgáljanak. Azokat is kéri a fürdő gondnoka, hogy mondják el észrevételüket, akik a 64-es magánkabin körül a délután folyamán gyanus személyeket láttak megfordulni. Az igazgatóság mindenkit biztosít a teljes diszkrécióról és vallomásuk csak a nyomozás további munkáját könnyíti meg. A hírek szerint különben az ügyben még érdekes fordulatok várhatók.

Aradi Mezőgazdasági Kamara gyümölcseshete.

Aradhegyalja gyümölcs-termésének gyöngye

válogatott ritka különleges fajokból pazar választék

3891

Hoffmann csemege-üzletben. Egész héten gyümölcskiállítás!

LEGUJABB

Özönvíz zúdult a Ganges partvidékeire

Közel ezer vályogfalú pusztult oda az áradásban — Százezer ember áll élelem nélkül

Kalkuttából táviratozzák, hogy a Ganges és mellékiolyói borzalmas árvízzel árasztották el a partvidékeiket. A dinaporei kerületben 650 négyzetkilométernyi termőföldet öntött el az áradat: 250 községben 6500 ház ment tönkre, 4300 ház rombadólt. Gaya kerületben 14 falu pusztult el teljesen, míg a turneai kerületben 500 falut tett a földdel teljesen egyenlővé az áradat.

Érdekes, hogy emberélet alig pusztult el, mert a hatóságok, amelyeknek jelentették az árvízet, kilakoltatták a lakosságot az árterületekről. Mintegy 100.000 ember áll így is betevő falat nélkül az elemi csapás miatt.

Kedden délután iktatják be a szovjetet a Népszövetségbe

Heves támadások hangzottak el hétfőn a felvétel eszméje ellen — Barthou feltűnéstkeltő védőbeszéde — Kik szavaztak a szovjet mellett és ellene...?

Genéből jelentik a késő éjszakai órákban: A Népszövetség politikai bizottsága hétfőn éjjel tárgyalta a szovjetnek a Népszövetségbe való felvételét. Az első szónok, Motta volt svájci köztársasági elnök arról beszélt, hogy a szovjetnek elfelejtik azt, hogy a követéseket lerombolták, a követeket meggyilkolták, anélkül, hogy ezért a legcsekélyebb elégtételt szolgáltatott volna. A kommunisták ellenségei a vallásnak, szétrombolják a családot és megsemmisítik a magánvagyonot, forradalmusítani akarják az egész világot.

— Meg kellett hogy mondjam ezeket az igazságokat — jelentette ki Motta — Svájc csak erkölcsi érdekeiben kelhet versenyre a többi állammal és mi nem tudunk hinni a szovjet ígéreteinek és az az érzésünk, hogy a Népszövetség kockázatos vállalkozásba kezdett, de a kocka el van vetve. Reméljük, hogy nem felejtkeznek el Ukrajna sorsáról és nem fog teljes feledésbe menni a mult sem. Svájc biggadtan, a több száz év óta kialakult demokráciával és fegyelmzettséggel veszi, ha a bizottság felveszi a tagjai sorába.

Motta nagy beszédét hatalmas taps mellett fejezte be. Ezután Ja spar belga kiküldött arról beszélt, hogy nem vették fel a szovjettel a diplomáciai kapcsolatot s bár a három nagyhatalom pártfogolja a szovjet belépését, nem állhat a szovjet mellé.

Cantillo argentiniai kiküldött szintén arról beszélt, hogy a követségét annak idején lerombolták és a követét börtönre vetették, amiért semmi jóvátételt nem kaptak. Szintén nem vették fel a diplomáciai kapcsolatokat, nem szavazhat tehát a szovjet felvétele mellett, hanem tartózkodik a szavazástól.

De Graeff, Hollandia kiküldöttje kijelentette, hogy a szovjet felvétele ellen szavaz. Ezzel le is zárult azoknak a szónokoknak a sora, akik a szovjet felvétele ellen beszéltek.

A következő szónok Barthou volt, aki általános érdeklődés mellett kezdte beszédét. Megköszönte elsősorban a volt svájci elnök őszinte beszédét. Kijelentette, hogy

Franciaország, Anglia és Olaszország együttesen elérkezettnek vette az időt a szovjet belépésére.

Barthou hangsúlyozta, hogy a szovjet hajlandó kötelezettséget vállalni és különböző nemzetközi szerződéseket kötni.

— A belga kiküldött — folytatta Barthou — arról beszél, hogy a szovjet Belgiumtól felvett milliók kölcsönök megfizetésére még csak kísérletet sem tett. Franciaországnak is vannak hasonló követelések. Ha a szovjet csak határozatlan kijelentéseket tett volna, semmi körülmények között nem álltam volna mellé. Vannak ugyan kockázatok, de mérlegelni kell az előnyöket is. Szívesebben látok a körömben egy ellenséget, mint hagyok hátra

acsarkodó ellenfelet. Franciaország nem áll egyedül politikai felfogásával és szükségesnek itéli meg a szovjet felvételét. A nagyhatalmak vállalják a felelősséget a történelem és a közvélemény előtt.

Utána Eden angol, a lengyel, Aloysi olasz, Benes csehszlovák, Szeltón kanadai, Tefik Rüzsy török megbízottak beszéltek a szovjet felvétele érdekében, majd Madariaga elnök kijelentette, hogy határozati javaslatot dolgozott ki, amelyben ajánlja a szovjet belépését. Argentína kiküldöttje ekkor ismét felszólalt, hogy közölje a szavazástól való tartózkodását. Benes felszólalásában kérte a szavazás elrendelését, ami meg is történt.

Eszerint 38 állam szavazott a szovjet felvétele mellett, három ellene és hót állam delegátusa tartózkodott a szavazástól.

A Népszövetség döntő ülésén Argentína, Belgium, Cuba, Luxemburg, Nicaragua, Peru és Venezuela tartózkodtak a szavazástól, míg meg sem jelentek az ülésen Finnország, Panama, Paraguay és Sziám delegátusai. A szovjet ünnepélyes felvétele

kedden délután fél négy órakor fog végbemenni a népszövetségi palota nagy üléstermében.

ahol az ülésen első ízben jelennek meg a szovjet népszövetségi delegátusai is.

Tökéletesen megoldva a „fűző és mégsem fűző” kérdése!

„COMBINETT”

simulékony, legelőnyösebb formát nyújtó, teljesen új rendszerű és szabadalmazott princessfűző, amely forradalmat jelent az eddigi fűzőviselés terén és annak egészen új irányt szab!

Vételkényszer nélkül bemutatás és egyedárusítás: 3818

„SALVATOR” cégnél Arad, Piața Avram Iancu 21. sz.

Borzalmas soffőrhosszút sejtenek a miskolci autókatasztrófa hátterében

Az elbocsájtott soffőr állítólag meglazította a kormánykereket. — Reménytelen az utasok állapota

Miskolcra jelentik: Schwartz Miklós autótulajdonos léttárgy társaságot vitt ki a zsidótemetőbe. Visszafelé jövet az autó az Avas lejtőjén 25 méter mély szakadékba zuhant. Schwartz, aki az autót vezette, kúgrott a kocsiból és eszméletlenül terült el a földön. Az autó pozdorjává tört, valamennyi utasa súlyos sérüléseket szenvedett, úgy hogy életbenmaradásukhoz nincsen remény. Amikor Schwartz megtudta a katasztrófát, revolvért rántott és öngyilkosságot akart elkövetni és a mentők csak nagynehezen tudták kezéből kicsavarni a fegyvert.

T. C. Évtizedek óta Aradon és környékén a legjobb hírnévnek örvendett

Erdős Pál féle fűszer-, gyarmatáru- és csemega-üzletet ujonnan, a mai kor igényeinek megfelelően átalakítva megnyitottam.

Van szerencsém ennél fogva b. figyelmüket felhívni és kérni, hogy nb. látogatásukkal szerencsésíteni kegyeskedjenek. Igérem, hogy nb. vevőim bizalmát tisztességes kiszolgálással és előzékenységgel ki fogom érdemelni. Magamat szíves jóindulatukba ajánlva, maradok kíváló tisztelettel: 3889

Sztrakovics Jenő

Arad, Avram Iancu-tér 3.

Doftanából érkeztek tanúk a timisoarai kommunista-perre

Hétfőn reggel nagy érdeklődés mellett kezdődött meg Timisoarán az a monstre kommunista-per, amelynek — mint ismeretes — 55 magánújsztviselő és munkás vádlottja van. A monstre-bünpert a hadbíróóság tárgyalja. Terhírttel a nagyszámu vádlottira, valamint a több mint 150 tanura, a hadbíróági tárgyalóterem szűknek bizonyult és ezért elhatározták, hogy csak névre szóló meghívójegyeket bocsájtanak ki a tárgyalásra.

A tárgyalás tulajdonképpen folytatása a július 9-én megkezdett tárgyalásnak, amelyet két vádlott, Karácsonyi Mária és Eberling Berta betegsége miatt kellett elhalasztani. A hadbíróóság akkoriban hozzájárult a védők kérelméhez s a tárgyalást elhalasztották, de csak azokat a vádlottakat helyezték ideiglenesen szabadlábra, akik kellő garanciát tudtak arra nézve nyújtani, hogy szökésüktől nincs mit tartani. Érdekes, hogy a mai tárgyalás kezdetére megjelent Müller Kálmán és Daniel Szavéta vádlott is, akiket Doftanából hoztak el Timisoarára, mivel mindketten előbbi büntetésüket töltik le.

Wurmbrandt Richard, az egyik vádlott, társaitól teljesen elkülönítve ül; ezt ugyanis a többi vádlott azzal vádolja, hogy „agent provocateur” és — mint emlékeztet — társai a július kilencediki tárgyaláson inzultáltak is. A tárgyalás a piarista-gimnázium tornatermében folyik Apostolescu ezredes elnökletével. Az elnök ezután kihirdette, hogy a három tanút 1000—1000 lejnyű bírság megfizetésére ítéli a távolmaradásért. A védelem is bejelenti távolmaradt tanuit, ezeket fejenként 300 lejre bünteti az elnök, majd felolvassák a vádiratot.

Cserépkályha,

sfantu-gheorghel
gyártmányu
prima minőségű

olcsó árban

kapható 3172
kizárólag

„CERAMICA”

kályhas cégnél, Bdul Regina Maria 9. sz. I. emelet.

Tudja-e Ön, hogy mi a Hormon?

Az orvostudomány korszakaikotól legújabb felfedezése

EUKUTOL 6 biológikus HORMON-KREM ÉS EUKUTOL BŐR OLAJ

a hormon működést serkenti, bőrrokonalkatrészeket tartalmaz, amelyek arc- és testbőrét táplálják, ápolják, hűsítik, gyógyítják és megfiatalítják. Próbálja ki, meggyőződik páratlan hatásáról.

3427

- Eukutol 6 kisdoboz — — Lei 20.—
- Eukutol 6 nagydoboz — — Lei 40.—
- Eukutol bőrolaj kisüveg — — Lei 60.—
- Eukutol bőrolaj nagyüveg — — Lei 120.—

Vezérképviselő:
Rózsa-Royal
Drog. Rt. Cluj.

Kapható minden
jobb szaküzletben

Kisebbségi újságírók és lapkiadók akciója a gondolatszabadság védelmére

Szellemi mozgalmat kezdeményez a sajtócenzura kinövéséi ellen az Erdélyi és Bánsági Újságírószervezet timisoarai vezetősége

Timisoaráról jelentik, hogy az Erdélyi és Bánsági Népkisebbségi Újságírószervezet timisoarai tagozatának évi rendes közgyűlése alkalmából figyelemreméltó eszmei mozgalom indult meg a szervezet kezdeményezésére, melynek célja az, hogy a sajtó- és gondolatszabadság elvét gyakorlati módon megvédje. A közgyűlés, amelyen egyébként Sárkány Gábor országos elnök elnökölt, a beterjesztett indítványok során nagy részletességgel foglalkozott a sajtócenzurával, amelyre vonatkozólag az elhangzott panaszok után leszögezi, hogy a sajtócenzura Timisorán különösen súlyos és

az ország más részeihez képest rendkívül nyomasztó.

Megállapítja a közgyűlés, hogy a helyi sajtócenzura oly módon gyakorolja a sajtó ellenőrzését, hogy ezáltal a hírszolgálat is szenved, különösen azáltal, hogy tudósítások és cikkek, amelyek más városok lapjaiban megjelenhetnek, Timisoarán nem láthatnak napvilágot. A sajtócenzura ezáltal

rendkívül anyagi és erkölcsi kárt okoz a lapoknak,

mert a hírek és cikkek egész garmadáját kénytelen a közönség más lapokból olvasni, minthogy azok megjelenése Timisoarán tilos. Mindezek felül a sajtócenzura nehézsége, továbbá az a körülmény, hogy nem a nyomdákban és szerkesztőségekben történik a cenzura, azt okozza, hogy oldalakat kell újra-öntetni, miután a cikkek a teljesen elkészített oldalakból vétetnek ki, ami elviselhetetlen tulkiadásokat, laplekéséseket és mérhetetlen anyagi károkat okoz.

Mindezekért azt határozta a közgyűlés, hogy bizottságot küld ki, mely a legrövidebb idő alatt lefekteti a cenzura fölősen is nehezítő és fölősen kárt okozó eljárásait, továbbá mindazon panaszokat, melyek még a sajtócenzura fenntartása mellett is elkerülhetők. Az ez alapon készült emlékiratot eljuttatja a megyei prefektushoz, a miniszterelnökséghez, a belügyminiszterhez, a sajtóigazgatóságához, valamint a többségi újságírószervezethez. Amennyiben a helyzet nem javulna, úgy a lapkiadókkal egyetértően a nagyobb nyomtaték okáért a memorandumbeli panaszok orvoslása érdekében és az abban foglaltak kihangsúlyozására egy napi önkéntes lapbeszünetés iránt tesz lépéseket.

A napirend letárgyalása után az egyik

timisoarai napilap főszerkesztő-tulajdonosa egy indítványt terjesztett be, amelyben állásfoglalásra szólította fel a kisebbségi újságírószervezet helyicsoportját a sajtócenzura ellen általánosságban és a sajtócenzura tulkiadásai és indokolatlan zaklatásai ellen, amellyel a kisebbségi sajtót már-már teljesen megbénítja. Az indítványhoz többen szólottak hozzá, közöttük Beller Hans parlamenti képviselő és lapkiadó-szerkesztő, aki példát sorolta fel azoknak a zaklatásoknak, amelyeknek a sajtó napról-napra ki van téve.

A timisoarai sajtó megfelelő terjedelemben foglalkozik az Újságírószervezet elvi jelentőségű határozataival és kiadói részről is rámutat arra, hogy a sajtószabadság gyakorlati érdekeinek megvédése feltétlenül az újságírók szervezetének kötelessége és emögött ott érezhetik az ország népkisebbségi lapkiadó-érdekeltségét is. Valószínű, hogy az Erdélyi és Bánsági Népkisebbségi Újságírószervezet, felhasználva kiterjedt összeköttetéseit, valóban akcióba lép és országos vezetésével az élen az illetékes fórumoknál valóban eljár az aggodalmasságában és elővigyázatosságában tulzó egyes cenzurahivatalok gondolat- és vélemény szabadságkorlátozó működése ellen.

Még nagy kaucióért sem helyezik szabadlábra a leleplezett milliomos valutacsempészt

Székesfehérvár európai szenzációja. — 17 „valutás” ül együtt egyszerre a Markó-uccai fogházban

Budapestről jelentik: Mint ismeretes, Arnstein Sándor többszörös milliomos székesfehérvári állatexportőrt valutaeltitkolás címén letartóztatták. Arnstein Sándor, a Dunántul egyik legnagyobb exportőrjének kihallgatási jegyzőkönyve már eddig többszáz oldalnyi terjedelmű, mert azzal vádolják, hogy két éven át tizenhatezer marhát exportált Olaszországba és az ebből befolyt, körülbelül hat millió lírát nem szolgáltatta be a Nemzeti Bankba.

A letartóztatott Arnstein Sándor a vasárnapra virradó éjszakát már a Markó-uccai fogházban töltötte. Védője ma kérvényt adott be az ügyészséghez, amelyben kauciót ajánlott fel a többszörös milliomos szabadon helyezése esetére, azonban az ügyészség úgy döntött, hogy még kaució ellenében sem helyezik szabadlábra.

A feltűnést keltő valuta-ügyben még rendkívül érdekes letartóztatásokat várnak. A valuta-

A Lusztig Adél-féle milliós örökség ügyét Aradon tárgyalják

Hétfőn délelőtt vaskos csomagot hozott a posta Bucurestiből: a Legfelsőbb Semmitőszék visszaküldte az aradi törvényszéknek lovag Deutschné-Lusztig Adél örökségi ügyének aktáit. Mint annakidején részletesen megírtuk, az egyik elégedetlen aradi örökös, özv. dr. Radó Károlyné, az aradi bírósághoz fordult, kérve a milliós olaszországi és svájci örökség lefoglalását. Az aradi járásbíró helyt adott a kérelemnek, a bírói ítéletet azonban végrehajtani nem lehetett, mert úgy az olasz, mint a svájci bíróságok közölték, hogy az ügy per alatt áll és nem fogadják el az aradi bíróság döntését erre vonatkozólag. Ettől függetlenül azonban a magyarországi főörökös képviselőjében dr. Sirbu György aradi ügyvéd mefellebbezte a döntést. Mielőtt azonban az ügy a törvényszékhez kerülhetett volna a fellebbezés letárgyalására, újabb váratlan fordulat állt be: Radóék a Legfőbb Semmitőszékhez fordultak és más bíróság delegálását kérték, különböző kifogásokat emelve az aradi ellen. A Semmitőszék azonban elutasította a kifogást és kimondotta, hogy az aradi bíróság illetékes az ügyet letárgyalni.

A semmitőszéki döntés nyomán ma leérkeztek az akták az aradi törvényszékhez és a közeli napokban kerül sor arra, hogy az érdekes örökségi ügyben kitűzzék a tárgyalást. Az aradi bíróság ítéletét érdeklődéssel várják, amely már a milliós örökség sorsára semmi befolyással sincs, miután ott az olasz és svájci bíróságok ítélete dönti el a küzdelmet. Az aradi bíróság ítélete illuzióris, mert végrehajtani nem lehet.

Vallásháború tombol Észak-Írországban

Kísért a középkor. — Sortűzek tempiómozás után

Londonból jelentik: Északírország több városában véres vallási zavargások voltak vasárnap. A katolikus és protestáns tömegek valóságos harcokat vívtak, amelyeknek csak úgy lehetett véget vetni, hogy Írország egész rendőrségét a zavargó városokba vonták össze.

A zavargások úgy kezdődtek, hogy a templomból jövő katolikusok egyházi énekbe fogtak az uccán. Erre a protestánsok is énekelni kezdtek, majd a szemben álló tömegek összecsaptak. A rendőrök hiába kísérelték meg a fanatikus tömegek szétválasztását, mire ők is lövegyvert használtak és sortűzet adtak le a verekedő tömegekre. A rend csak a késő éjszakai órákban állott helyre. Eddig ötven sebesültről érkezett jelentés.

rendőrség különben Budapesten megint élénk tevékenységet fejt ki, amennyiben a Markó-uccai fogházban jelenleg 17 lakója van, mind valuta-ügyből kifolyólag tölti vizsgálati fogházát.

Premier!

CENTRAL: 5, 7 $\frac{1}{4}$ és 9 $\frac{1}{4}$ órákor

ANIAKCHAK

Bernard Hubbard abbé kalandos expedíciója Alaskában, a jég és tűz birodalmában. Kulturfilm.

SELECT: 5, 7 $\frac{1}{4}$ és 9 $\frac{1}{4}$ órákor

Az első csók!

Janet Gaynor, Warner Baxter, Margaret Lindsay.

D. u. 3 órákor 7 leles átlaghelyárrakkal:
A cigánykirály.

Jön: Három pájtás, tőszerepekben; Pat Paterson, John Boles, Herbert Mundin.

HIREK

Ahogy kiejtik...

Annyi bizonyos, hogy sikerült ezt a világot olyan jól megformálni, hogy most már mindenütt akadnak kisebbségek. Hogy melyeknek merre milyen dolga van, arról, illetékesebb hangadók nyilatkoznak több-kevesebb eredménnyel. Az viszont tény, hogy mindenütt a nyelv-kérdés az, ami körül hangulatok, vagy vélemények hullámanak. Ilyen izés történetét mesélnék most a kisebbségi kongresszus egyik jelenetéről. No nem épen hivatalos jelenetéről, csak afféle, fehér asztal mellett lefolyt tréfás beszélgetésről.

Arról esett szó, hogy némelyik nyelv valóban nehéz. S hogy melyik a legnehezebb, nem igen tudták eldönteni. Egy hollandus az angol gyarmatokról azt mondta:

— Hát nem elég nehéz az, hogy így írják: „Worcester” és úgy kell kimondani, *vaszter*.

Az elzászi német is gyorsan kész volt a példával:

— Ide nézzenek: „hors d'oeuvres”, s úgy kell kimondani: *ordövr*.

Na erre már egy aradi magyar is beleszólt:

— Mégis, úgy hiszem, nálunk a legnehezebb. Például, úgy írják, hogy „Gradiste”. És úgy ejtik ki, hogy „*Mosótyz-telep*”.

— **IDÓPROGNÓZIS:** Déli légáramlás várható, a hőmérséklet nem változik lényegesen.

— **Ursu János dr. városi interimár-bizottsági elnök Timisoarán.** Ursu János dr. városi interimár-bizottsági elnök kedden délelőtt Timisoarara utazik. A városvezető távolléte miatt a városvezetés szokásos kedd-délelőtti ülése péntekre marad el.

— **Egyetlen tisztviselő sem bukott el a targumuresi nyelvvizsgán.** A marosmegyei kisebbségi tisztviselők pár nap óta tartó nyelvvizsgáztatása befejeződött. A vizsgák eredményét szombaton délután 6 órakor hirdette ki a vizsgáztató-bizottság elnöke, Porubski prefektus. A bizottság tagjai a megyefőnök és Ciortea gimnáziumi tanár, akik rendkívül emberiesen viselkedtek a vizsgázókkal szemben és akik úgy a szóbeli, mint az írásbeli vizsgákon csak közgazgatási jellegű kérdéseket tettek fel az 58 vizsgára rendelt tisztviselő közül, akik között 3 szolgabíró és egy prefekturai főtisztviselő is volt — egyetlenegy sem buktattak el.

— **Oradean lesz az idel pótérettségi.** A hivatalos lap mai száma közli a szeptemberi pótérettségi vizsgák beosztását. Eszerint az aradi Moise Nicoara liceum, katolikus gimnázium, valamint leányliceum növendékei Oradea-Maren tesznek pótérettségi, az ottani Gojdu-lliceumban.

— **J. D. Rockefeller állapota aggasztó** Rockefeller, az amerikai petroleunkirály állapota mind aggasztóbbra fordul. A 95 éves milliárdos felépüléséhez semmi remény sincsen. A lapok megemlékszenek arról, hogy husz évvel ezelőtt, egy súlyos betegség alkalmával készítette el végrendeletét és ebben vagyonának legnagyobb részét leányára hagyta, a többi az általa alapított jótékony intézményekre. Fiának nevével kívül mást nem hagy végrendeletében a petroleunkirály, viszont ifjabbik Rockefeller — mint a lapok megállapítják — maga is többszörös milliomos. A 20 év előtti végrendeletet eddig még nem változtatta meg.

— **Lengyel pilóta nyerte az európai körrepülést.** Varsóból jelentik: Az európai körrepülés vasárnap sebességi versennyel fejeződött be. A díjakat pontozás szerint osztották ki és az első Bayard lengyel pilóta lett. A második helyre is lengyel repülő került, míg Seidemann német pilótának csak a harmadik hely jutott. A vasárnapi verseny százezer néző jelenlétében folyt le, akik hatalmas ünneplésben részesítették a győztes lengyel repülőt.

URAK!

Stacionek a

„RATA”

ruházati vállalat, ahol mérték után készítik: divatöltényt, raglánt, télikabátot stb. legjobb szabókkal napi 20.—, heti 140.— vagy havil 600.— leles részletre.

„RATA” ruházati vállalat

Str. Unirii 14. (Ortutay-palota.) 489

— **Növekk a helyek számát a magyar egyetemeken.** Budapestről jelentik: A közoktatásiügyi minisztériumban Hóman Bálint kultuszminiszter elnökletével értekezletet tartottak, amelyen a magyar egyetemekre felvehető hallgatók létszám-emeléséről döntöttek. A minisztériumban elhatározták, hogy az első éves hallgatók létszámát fel-emelik. A budapesti egyetemeken a felvehető hallgatók számát tíz százalékkal, a vidéki egyetemeken azonban husz százalékkal emelték fel.

— **TELJESEN ELTÉMETT EGY FALUT A FÖLDRENGÉS.** Kaltróól jelentik: Aiganisz-tán egyik kis faluját, Kaitagant tegnap egy földomlás eltemette. A falucska, melynek mind-össze 230 lakója volt, hegyoldal tövében feküdt. A hegycsuszamlás következtében Kaitagan el-tűnt a föld színéről. A földomlás oly hirtelen jött, hogy lakói közül senkisé tudott megmenekülni, mind a 230-an ott lelték halálukat házaikban.

— **Véres zavargás Horvátországban.** Belgrádból jelentik: Parner volt államtitkárnak, a horvát parasztpárt volt elnökének összekövés címén történt elitélése nagy izgalmat okozott a horvát lakosság körében. Charnak község lakossága emiatt nem akarta beengedni a faluba a kormány által kinevezett szerb papot. A lakosság a csendőröknek is ellenállt. A csendőrök végül is fegyverüket használták és az összetűzés során két ember meghalt és többen súlyosan megsebesültek.

— **Angol pénzügyi szakértők titokzatos moszkvai útja.** Londonból jelentik: Ma vált köztudomásúvá, hogy az Angol Bank két magasrangú tisztviselője néhány nappal ezelőtt a legnagyobb titokban Moszkvába utazott. A két pénzügyi szakértő alapos vizsgálat alá veszi az orosz pénzügyi helyzetet, majd hazaérkezésük után nemcsak az Angol Banknak, hanem a kormánynak is jelentést tesznek tapasztalataikról. A jelentés alapján dönt el Anglia kormánya, hogy nyújthat-e hitelt az Angol Bank Oroszországnak.

A filmről az — éterbe lépett

Amerika hedvence — Mary

Newyorkból jelentik: Mary Pickford, a hírneves moziszinésznő ma érkezett vissza Newyorkból Hollywoodba. A művésznő kijelentette, hogy a jövőben kizárólag a rádióban fog szerepelni. Mary Pickford a newyorki leadóhoz szerződött, ahol minden héten egy új darab szerepét fogja eljátszani. A filmen a jövőben csak mellesleg lép fel.

— **Kéjgyilkosság Iasi közelében.** Iasiból jelentik: A Goroiu-erdőben egy 13 éves leány hulláját találták meg. A vizsgálat megállapította, hogy a jól fejlett, csinos leány gyilkosság áldozata lett és gyilkosai halála előtt erkölcsstelen merényletet hajtottak végre rajta. A rendőrség gyanúja szerint a kisleány egy ismert iasi-i bűnszövetség áldozata lett.

— **Véres verekedés játszódott le vasárnap délután az egyik aradi külvárosi vendéglőben.** A vendéglő egyik termében balat rendezett a fiatalok és a mulatságon rengetegen vettek részt. Javában táncoltak, amikor több fiatalember összeszólközött. A vita egyre hevesebb lett, a zene elhallgatott és csakhamar a terem egy felzavart méhkashoz volt hasonlítható. Sörös üvegek repültek, botok emelkedtek a levegőbe és csakhamar komoly sebesültje is akadt a verekedésnek Pantea Sándor személyében, akit rengeteg ütleg ért és véresen esett össze. A békésebbek közül rendőrt szaladtak és így érkezett a helyszínre a közelben posztoló Cioban közrendőr, aki gummibotjával igyekezett rendet teremteni, de valaki a tömegből egy bicskával a karjába szurt. A rendőr elietett, hogy segítséget hozzon és így ért vissza Serb Péter rendőr kíséretében, aki rosszabbul járt mint társa, mert a helyiségbe való belépése után a tömeg dühe ellene fordult és sörösiveggel fejbevágták, összeszurkálták és csak a véresen összeeső ember látára csillapodtak le a kedélyek. A kihívott mentők úgy Pantea Sándort, mint Serbet a kórházba vitték, míg Ciobant a helyszínen kötötték be. A verekedők ellen szigorú rendőri eljárás indult.

FIGYELEM!

Tíz finom cigarettá elegáns csomagolásban 12 Lei

A CIGARETTA NEVE?

UNIREA

12 lejért 10 UNIREA cigarettát kaphat szép dobozba csomagolva. AZ UNIREA CIGARETTÁK nikotínmentesek és szopóka nélkülek, alakjuk nagy és elegáns. AZ UNIREA CIGARETTÁK megőrzik illatukat és egyetük magukban a legfinomabb cigaretták ízét és aromáját, amellyel, hogy NIKONTINMENTESÉK.

SZIVJON UNIREA CIGARETTAT!!

— **Ellenségek, ha találkoznak.** Ma délelőtt be-szállították az aradi közoktatóházba Sambateni községből Mihaliu György 39 éves CFR munkást. A munkás vasárnap a községben a kukorica fosztásnál segédkezett és itt talált rá régi haragosa, Lante Pai ör, aki elkezdett a munkással. Veszeke-dés fejlődött ki közöttük, aminek az vetett véget, hogy az ör sörétes puskájával Mihaliu felé lőtt, aki véresen terült el a földön. A közoktatóházban megállapítást nyert, hogy a munkást a sörét olyan szerencsétlenül érte karján, hogy azt amputálni kell. Az operáció ma délelőtt meg is történt és Mihaliu a körülményekhez képest jobban van. A csendőrség előállította a merénylőt.

— **Tömeggyilkosság egy jugoszláv községben.** Belgrádból jelentik: Pevliana községben tegnap borzalmas tömeggyilkosság történt. Egy Pavlovicsné nevű asszony ünnepi ebédre hívta meg mintegy negyven rokonát, kikkel örökségi ügyből ki-folyólag már régen ellenséges viszonyban volt. Ugynevezett engesztelő ebédre hívta meg őket s az ételbe mérget kezeit. A negyven rokon közül heten néhány óra alatt kiszünetek, számosan súlyosan megbetegedtek, közöttük Pavlovicsné férje is. Az asszonyt a csendőrök még tegnap letartóztatták. Az asszony letartóztatásakor kijelentette, hogy semmiről nem tehet semmit, az ördög szállta volt meg s az felelős mindenért.

— **Tűz Rovinén.** Rovinéről jelenti tudósítónk: Vasárnap délután fél 3 óra tájban tűz ütött ki Mircuti Sirbu tanyáján, ahol a felhalmazott szalma és széna kapott lángra. Az értesített rovinei önkéntes tűzoltóság Stiof János parancsnok vezetésével kivonult a helyszínre és sikerült megmenteni a tanyát. A kár körülbelül 10.000 lej. A tűz keletkezésének okát illetően megindult a vizsgálat.

— **Tart a villany körül harc Radnán.** 23-án vasárnap fog eldőlni a villany bevezetésének kérdése Radnán. Ugyanis e napon lesz a községi tanácsválasztás, melyre három listát nyújtottak be. Hosszu évtizedek óta most történt meg először, hogy a radnai intellektuel osztály összefogva az iparosokkal és kereskedőkkel, listát nyújtott be Ciochina György áll. iskolaigazgató vezetésével: ök képviselik a villany-párt nagy táborát. A villanypártiak Huszár András, Deák Tódor és Selegan Demeter jelöltekkel most vasárnap tartották meg nagyszabású szervezkedő gyűlésüket a Szálkay-vendéglőben nagyszámú érdeklődő választópolgár előtt. A fenti jelöltek mindegyike kifejtette programját, ezenkívül vázolták az eddigi működésük alatt kifejtett tevékenységeiket.

— **Eltélt varsandi gazdálkodók.** Kovács Adámné és Kovács Vendel varsandi gazdálkodók hónapokkal ezelőtt összevesztek volt ügyvédjükkel, dr. Lőrincz Lajos chisineui ügyvéddel, akit fel-jelentettek az aradi ügyvédi kamaránál és azzal vádolták, hogy részükre 40 ezer lejt vett fel és a pénzrel nem számolt el. A kamara fegyelmi vizsgálót rendelt el, amelynek során megállapítást nyert, hogy a vád nem felel meg a valóságnak, az ügyvéd a legszabályszerűbben járt el ügyfeleivel szemben. Lőrincz dr. rehabilitálása után mindkét vádlója ellen feljelentést tett hatóság előtti rágal-mázás címén és a chisineui járásbíróóság elsőfokon Kovácsékat 5000—5000 lejes pénzbüntetésre ítélte. Fellebbezés folytán ma került az ügy az aradi tör-vényszék elé, amely elutasította a fellebbezést és megerősítette a büntetést.

— **Élet-halálharc egy gazda és az álarcos banditák között.** Cernautiból jelentik: Hurineni község közelében Vernauti-Radauti országoton vak-merő rablótámadás történt a múlt éjjel. Parasca Vasile radauti gazdálkodó áruval megrakott szekérral ment a cernauti vásárra, amikor két álarcos rabló tört rá. A rablók késsel kényszerítették, hogy minden pénzét adja át. A kereskedő úgy tett, mint-ha pénzt keresne a zsebében, hirtelen az egyik utonállóra ugrott és kicsavarta kezéből a kést és mellbe szurta a banditát. Eközben azonban a másik haramiának sikerült hátba támadnia és súlyosan megsebesíteni a gazdálkodót. Az súlyos sebével a másik banditára is rátámadt és azt is leszurta. Majd a két ájultan fekvő banditát összekötözte és mivel ő maga is nagyon vézített, be-szállították a községbe, ahol a rablókat letartóztatták és a gazdálkodót első segélyben részesítették.

— **Ideges embereknek és lolkibetegeknek az igen enyhén ható, mindig megbízható természetes „Ferenc József” keserűviz — reggel éhgyomorra egy pohárral bevéve — rendszeres bélműködést jó emésztést és elegendő étvágyérzetet teremt. Világhírű ideggyógyászok és gyógyintézetek vezetőinek véleménye alapján a Ferenc József viz állandó használata az agy és a gerincvelő megbetegedéseinek is a legmelegebben ajánlható.**

— **Ma az alantli gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:**

VOITEK: Bulev. Regina Maria.

BERNÁT: Lőngő Gará (vasutállomásnál.)

DANCIU: Piafa Mihai Viteazu.

BERGER: Calea Saguna.

— **Őszi himlőelleni csecsemő-oltások sorrendje.** Aradváros területén a szokásos évi himlő-elleni oltásokat a következő rendben és helyeken tartják meg: Az I. kerületben f. év szeptember 24-én a **lof Vulcan uccai iskolában.** a II. kerületben szeptember 26-án a **Ciocarliei uccai iskolában.** Perneavában szeptember 25-én az **Oituz uccai iskolában** és 27-én a **Lae Barna uccai iskolában.** A Crisan ucca és a vasúti állomás közti lakosok számára szeptember 28-án a **Stefan Cel Mare téri iskolában,** a Gradisteieknek pedig szeptember 29-én az **Ardealului uti iskolában.** Mindenütt délután 5 órakor. Segaban és Gaiban, valamint Bujacban szeptember 23-án d. u. 3 illetve 5 órakor az illető iskolákban, Micalaca-n pedig szeptember 30-án a községházán d. u. 3 órakor. Felhívtnak mindazon szülők és gyámok, — kiknek kisdetei nem voltak egyáltalán beoltva, vagy az oltás eredmény nélküli maradt, — hogy jelentkezzenek saját érdekében az oltásra.

Megelelent a cigányok hivatalos lapja

Bucurestiből jelentik: Tegnap jelent meg Bucurestiben a cigányok hivatalos lapja a **Neamul Tiganesc,** amely naponta fog megjelenni négy oldalon. A lap egyelőre román nyelvé.

— **Jól sikerült az aradi rendőrség parkünnepélye.** Vasárnap hajnalban és ha egészen tárgyilagosság akarunk lenni, inkább hétfőn reggel ért get az aradi rendőrtisztek nagyszerűen sikerült két napos parkünnepélye. Most bizonyult be, hogy a rendőrök legálább olyan jó ünnepelrendezők, mint rendőrök... Olyan mulatságot teremtettek a Maros partján, hogy aki résztvett, nem fogja egyhamar elfelejteni. Az ünnepély vasárnap délután öt-kor vette hivatalosan kezdetét, amikor a száz disz-egyenruhában öltözött rendőr bevonult a parkba. Filotti Zamfir rendőrvezető, akinek tulajdonképpen az egész mulatság köszönhető volt, nyitotta meg a népünnepélyt és nyomban nagy forgalom keletkezett a sátrak között. A büffé és a cukrászda-sátorban ott láttuk Giurgiu Romuluszét, Hara Todornét, Bán kapitány nejét, Mangra Vasulné, Hui Kornélnét, Negoescunét, Saftanét és Pudilicnét. A trafikban Popanné uriaszony tevékenykedett, a tombola sátorban Grebenesanné és Tasca Romuluszné, valamint Chirilovits Anci szorgoskodtak, nekik segédkeztek Mihailovits Milos és Margescu Mihály rendőrtisztek. Este azután impozáns volt a park, a színes lámpionok messze bevilágították a tereket és fokozta a hangulatot a kitünő zenészo, amelyet a rendőrség most alakult egyenruhás zenekara szolgáltató. Az elismerés a zenekarért Jancu Traian rendőrigazgatót illeti meg, aki rengeteg munkája közepette még arra is ráért, hogy az állás-talan zenészeket ily módon keresethez juttassa.

— **Árlejtési hirdetés.** Az aradi szerb egyház pályázatot ír ki a templomudvarbau felépítendő „Kulturháza”. Bővebb felvilágosítást f. hó 18—22-ig, d. u. 5—8-ig az egyházközség irodájában. (Templomudvar). Puterity Demeter gondnok.

— **A budapesti színházak heti műsora.** Vig-színház. Jövő szombat: Dodsworth (évadnyitó előadás, először). Vasárnap és hétfő: Dodsworth, Kedd: Az orvos. — **Magyar Színház.** Egész héten minden este és vasárnap délután: Muzsikuskok. — **Belvárosi Színház.** Egész héten minden este és vasárnap délután: Az oroszlán. — **Fővárosi Operettszínház.** Egész héten minden este: Dubarry. Vasárnap délután: Három a kislány. — **Kamaraszínház.** Jövő szombat: Az abbé (évadnyitó előadás, először). Vasárnap, hétfő, kedd: Az abbé. — **Városi Színház.** Egész héten minden este: Helyet az ifjúságnak! — **Andrássy-uti Színház.** Szerda: Nyilvános főpróba. Csütörtöktől kezdve minden este és vasárnap délután: Békebeli boldogság. — **Budai Színkör.** Egész héten minden este és vasárnap délután: Dorozsmai szélmalom. — **Bethlen-téri Színpad.** Kedd, szerda, csütörtök: Anyaszív. Péntek (először), szombat, vasárnap délután és este: Tied leszék! — **Teréz-körtüli Színpad.** Egész héten minden este és vasárnap délután: Cirkusz a színházban. — **Komédia Kabaré.** Egész héten minden este és vasárnap délután: Nyelvbottlás, óh!

A Vigszínház

üjdomsággal nyit szeptember 22-én **Sinclair Lewis Nobel-díjas műve:**

DODSWORTH.

▲ főszerepben: **Makay Margit, Somlay Artur, Tökés Anna.**

Diszlettervező: **Vörös Pál.** 8888
Rendező: **Hegedüs Tibor.**
Fordította: **Harsányi Zsolt.**

— **Gyermekjátzóteret létesített a segai Polgári Kör.** A Segai Polgári Kör tagjainak áldozatkészsége folytán sikerült a kör Népház részére vásárolt telken olyan gyermekjátzóteret berendezni, amilyen páratlanul áll Aradon. A játzóterem hinták, körhinta, golyójáték és más szórakozások várják a külvárosi gyermekeket, akik itt kellő felügyelet mellett szórakozhatnak Vasárnap délután kávé-délután keretében avatták fel a játzóteret, amely zsufolásig megtelt kisgyermekkel. A kör hölgytagjai ügyeltek fel a gyermekekre, akik örömmel vették birtokukba a szép játzóteret, azután, amikor ezeket megunták, társasjátékokat játszottak az asszonyok és nagyobb leányok vezetése mellett. Késő estig gyermekkajótól volt hangos a Népház telke, azután megkezdődött a felnőttek szórakozása, akik táncokkal és tombolával mulattak a hajnali órákig. A kávé-délután szép összeggel gyarapította a Népház alapját.

— **Az aradi hadklegészítő parancsnokság közli:** Szeptember 1—30. közötti kimutatás készül a vontatóállatokról, közlekedési eszközökről, löszerszámokról, kerékpárokról és külön kimutatást készítenek a katonai hatóságok a szeges és sima drótkészletekről. Október 1. és 20-a között összeírják a gyógyszer és állatok számára készült szerek készletét, valamint az orvosi szerekkel, műszerekkel kereskedő cégek készletét. A vasraktárak azon áruit is összeírják, amelyek a lovak megpatkolására szolgálnak. Október 15. és november 20-a között az autókát írják össze, míg november 1. és 20-a között ellenőrzik és osztályokba sorozzák az ily módon összeirt anyagot. A katonai hatóságok az összeírással kapcsolatosan a közönség tudomására hozzák, hogy ennek célja az, hogy a katonai hatóságok ismerjék a rendelkezésre álló készleteket és szó sincsen arról, hogy ezeket elrekvirálják. Minden más hír, amelyet az összeírással kapcsolatosan terjesztenek, rosszakaratu és arra szolgál, hogy rosszindulatu emberek izgatottságot keltsenek a lakosság körében. Mindenkinek kötelessége a fent felsorolt készleteit pontosan bejelenteni, mert ellenkező esetben büntetéssel sújtják.

A nászut borzalmas vége

Megrázó véget ért egy fiatal házaspár nász-utja, aki a mézesheteket Capri szigetén akarta eltölteni. **Leon Colfrancesco** a napokban esküdt meg fiatal feleségével **Saltó di Tiberioban** és az esküvő után mindjárt elutaztak Capri szigetre. Egyik kirándulásukon, miközben a gyönyörű kilátásban gyönyörködtek, egy egyébként teljesen veszélytelen kígyó mászott feljűk a köveken. A fiatal asszony annyira megrémült a kígyótól, amelyet viperának tartott, hogy kétségbeesetten rohanni kezdett. Vad rohanásában nem nézett sem jobbra, sem balra és így történt, hogy egy nyolcvanméteres szakadékba zuhant. Mire kétségbeesett férje kerűlő uton odaérkezett, ifju feleségét már holtan találta.

— **Beiratkozás Balla Frigyes festőiskolájába.** Balla Frigyes festőművész festő- és rajziskolájába a jelentkezők megkezdődtek. Jelentkezni lehet minden délelőtt tíz órától tizenkét óráig, délután 2—4-ig. Strada 29 Decemvrie 4. Gyermekeknek játszva tanítás. 3773

— **Érdekes divatbemutató volt vasárnap délelőtt és délután az Anhaltzer-divatszalonban,** a Banca Româneasca palotájában. A általában népszerűségnek örvendő divatszalon az első volt, amely bemutatta Arad közönségének az őszi divatot. A délelőtti órákban zsufolásig megtelt a szalon elegáns közönséggel, akik izgatottan várták a bemutatásra kerűlő újdonságokat. Nagyszerű alaku manekin mutatta be a szebbnél-szebb kreációkat, amelyeket a szalon tulajdonosnője az elműlt héten hozott külföldi tanulmányutjáról. A pazar klállítasu ruhák és a legmodernebb vonalak őszinte és nagy sikert arattak az összegyűlt közönség elött és sokan voltak olyanok, akik még délután is felkeresték a bemutatót, hogy ismét végigélvezhessék a kitünő izléssel összeválogatott toaletteket. A délelőtti és délutáni bemutatókon több mint százötvenen vettek részt Arad társaságának krémje közül.

— **Fej-, váll- és ágyékreumánál, ischiásnál, idegfájdalmaknál, szagatásnál és zsábanál** a természetes „**Ferenc József**” keserűvíz rendkívül hasznos háziszor, mert korán reggel egy pohárral bevéve, az emésztőcsatornát alaposan kitisztítja és méregteleníti.

Ha szereti egészségét,
Ferment-ecettel savanyít!
Ezért a jót szeressük:
Salátához, uborkához
Ferment-ecetet vegyünk!

Kapható minden jobb fűszerüzletben ½ és 1 literes üvegekben. 3874

A jobb a jó el-lensége. **Primerosa** hygenikus tudomány leg-ujabb eredménye, a gondolkodó emberiség védőszel-leme. 398

— **Az állami Osztályorsjáték 5-ik osztályá-mak huzási eredményei 1934. szept. 17-én a 11-ik huzási napon.** Lei 300.000 No. 6745. Lei 150.000 No. 6111, 35821. Lei 100.000 No. 50176, 66099. Lei 60.000 No. 66558. Lei 40.000 No. 1162, 1428, 17015, 25618. Lei 20.000 No. 20703, 22309, 22687, 36167, 44333, 49080, 69957, 75389, 75740 és még 1680 nyeremény Lei 15.000 és 5.500 között. Össz-nyeremények: Rendes nyeremények 26195, pót-nyeremények 5 drb. Lei 1.000.000, mozgójutalmak 4 drb. egy-egy millió. Kisorsolva 18475 rendes nyeremény. Kisorsolandó még 7725 rendes nyere-mény, 4 mozgójutalom, 5 drb. egy-egy millió pót-nyeremény és az 5.000.000-ós nagyjutalom, mely felosztható 5 drb. egy-egy millió jutalomra. A hu-zás szeptember hó 26-ig tart.

— **Őszinte sikert aratott a Pauzár-virágkeres-kedés gyümölcskirakata,** amely az egyik legesé-lyesebb jelöltje a kirakatversenynek. Általános feltűnést keltettek a Bratianu uccában lévő üzlet kirakatában elhelyezett kitünő fajgyümölcsök, amelyek mind Pauzár saját termései. Hatalmas fajalmak, gyönyörű körték izlésesen elrendezve vannak a kirakatban és a sok virág csak színesebb teszi ezt az amugy is feltűnő képet. A bizottság őszinte elismerését fejezte ki a Pauzár kertészet-nek, akik szintén bejelentették részvételüket a kirakatversenyen.

— **Aradi betörők vizsgálati fogsága.** Az aradi törvényszék ma vizsgálati fogságba helyezte Dragan János, Ilica Constantin, Lepedős Mihály, Rózsa István és Ardelean Tódor aradi betörőket, akik több mint husz betörést követtek el Aradon.

— **Gyöngözetehetségii,** vagy más szellemi fo-gyatkosságban szenvedő gyermekek, beszédhi-básak, némák, idegesek, akik az elemiiskolát fo-gyatkosságuk folytán nem látogathatják, de ko-ruknál fogva oktathatók, nevelhetők, megfelelő therápiában részesülhetnek. Rott Lajos gyógype-dagógiai tanárnál, Ineu, Judetul Arad. 3886

— **Kicsi, de veszélyes.** Egy milliméter nagy-ság éppen hogy elképzelhető. Azonban egy mil-liméter 2000-része már alukmarad az ember képzőtehetségén. Ilyen végtelenül kicsik a baci-lusok, a fertőző betegségek okozói. Rövid idő alatt rettenetesen nagy mértékben elszaporodnak, azonban szabad szemmel mégsem láthatók. Egyik legveszedelmesebb közülük a náthaláz (grippe) baci-lusa. A náthalázra való hajlamosság általános, mindenki ki van téve a fertőzésnek. Azért is na-gyon veszélyes a náthalázbacillus, mert a nátha-lázban megbetegedett egyén nyálkacseppjeiben még a gyógyulás után 14 nappal is feltalálható. Tehát csak nagyon kevés fertőző betegségnél van meg a lehetőség arra, hogy olyan járványszerűen lépjen fel, mint a náthaláz. Eppen azért sürgősen szükséges van védekező intézkedésekre. Tekintettel arra, hogy a bacilusoknak a száiba való behato-lása ellen nem védekezhetünk kellő eredménnyel, hatóerejüket a száiban és garatban kell megtör-nünk. Ezt Panflavin használatával érjük el. Meg-öli a bacilusokat még a száiban és garatban és a legbiztosabb hatású fertőtlenítőszer a légzőszer-veknek. A Panflavin-pasztillák ize kellemes, gyer-mekek és hölgyek is szívesen szedik. Megelőzni könnyebb, mint gyógyítani.

— **A „Der Deutsche Rundfunk” legujabb szá-ma** a szokottnál is bővebb tartalommal jelent meg. Rendkívül érdekes felvételeket közöl a waldburgi német kulturünnepegekről, a repülő-technika legujabb vívmányairól a farknélküli rep-ülőgépekkel kapcsolatban és érdekes fotókkal szemlélteti a fotócella szerepét a modern nagy-iparban. Ezekon kívül a lap részletesen közli Európa minden rádióadójának e heti műsorát.

URANIA
MA, kedden 3 (mérs.), 5. 7/4 és 9/4 drakor
Diákoknak engedélyezve!
Kacagó tarka tavasz!
Mickey Mouse és Silly Simphony trükk-
filmek egy műsorban és Paramount
Premier-Journal
JÖN: DOROTHEA WIECK
ANNA und ELISABETH!

SPORT KÖZLÖNY

A kitünően játszó Gloria-CFR megérdemelten győzte le a Crisanát

A tartalékoltt AMEFA vereséget szenvedett Bucures'tben. — A Chinezul és a CAO mintmálsan győztek

A nemzeti bajnokságban vasárnap négy meccset játszottak le a csapatok, amelyek közül kettő meglepetést hozott:

a Gloria legyőzte a Crisanát,

a Chinezul pedig a Ripensiat. A Juventusnak sikerült legyőznie a tartalékoltt és gólképtelen AMEFA-t, a CAO pedig minimálisan nyert az Universitatea ellen. A nemzeti bajnokság állása tehát a harmadik forduló után a következő:

CAO	2	2	—	—	3	1	4
CFR	2	2	—	—	5	3	4
Ripensia	3	1	1	1	10	8	3
Gloria-CFR	3	1	1	1	6	7	3
Universitatea	2	1	—	1	3	1	2
Venus	2	1	—	1	6	3	2
Chinezul	1	1	—	—	6	5	2
Juventus	3	1	—	2	4	6	2
Unirea-Tricolor	2	—	1	1	3	4	1
Crisana	2	—	1	1	4	6	1
Romania							
vagy CAT							
AMEFA	2	—	—	—	2	1	7

Gloria-CFR—Crisana 4:2 (2:0). A lelkebb, agilisabb együttes megérdemelt győzelmet aratott a tehetetlen Crisana felett. A Gloria-CFR ezuttal nagy lendülettel és minden áron való győzniakarással küzdött és sikerült az értékes pontokat megszereznie. Barbu I. két góljával már szünet előtt 2:0-ra vezet a Gloria, helycsere után pedig Dobra fejese, valamint Barbu I. újabb góljával már 4:0 az eredmény, amikor két perces kihagyás megbosszulja magát és előbb Matei lö gólt, majd Okros hibájából Varjassy vét öngólt.

A győztes csapat minden egyes tagja tu-

dása legjavát adta, de különösképpen kitűnt Husztik, Varjassy, Faur, Igna és Barbu I. (utóbbi góljaival). A Crisanában a védelem gyenge, csak Jambor kapus jó, a halvesorban Nagy, a csatársorban Muresan nyújtott előgadhatót. Bíró Kiss Kálmán (Satu Mare).

Juventus—AMEFA 3:1 (1:1). Az AMEFA felforgatott és tartalékoltt csapatával már a startnál elveszítette a meccset. A vezető gólt Barlea révén a Juventus szerzi meg, de Kovács még szünet előtt egyenlít. Helycsere után Palmer góljával győz a Juventus, amely helyenként erőszakosan játszik. Az AMEFA-csatársor nem tudta a Juventus-védelem hibáit kihasználni és így vereséget szenvedett. Az AMEFA-ban a védelem jó. Bugarin egy II-est is kivédett, a halvesorban Lingurar, a csatársorban Cucula érdemelnek említést.

Chinezul—Ripensia 6:5 (3:2). Hatalmas meglepetés a Chinezul nagy formajavulása és megérdemelt győzelme. Zelenák II., Török és Glasz góljaival 3:0-ra vezet a Chinezul, de Bindea és Lazar szünet előtt két góllal válaszolnak. Bindea egyenlít helycsere után, de Zelenák II., Glasz és Zelenák I. újabb 3 gólcélonyt szereznek. Dobai két gólja állítja be a végeredményt. A Chinezulban a csatársor volt a legjobb, de a Ripensiaiban is a támadósor érdemel említést. Erélyes kezű bíró volt Pálfi.

CAO—Universitatea 1:0 (0:0). A két csapat találkozása heves küzdelmet hozott, amely a technikásabb CAO győzelmével végződött. A mérkőzés egyetlen gólját Glanzmann sarokrugásából Barta befejeli. A győztes csapatban Chirotiu és Glanzmann, az „U”-ban Jonasiu a legjobb. Bíró: dr. Tunea.

Lesüllyedt a kerületi elsőosztályu bajnokság nivója

— Győztek a favoritok a vasárnapi fordulón —

Az aradkerületi bajnokságban vasárnap négy mérkőzés került lebonyolításra és ezuttal szerepeltek először az újdonsült elsőosztályu csapatok — amint az várható volt — kevés sikerrel.

A tizes létszám következtében a mérkőzések nivója egyelőre alacsonyabb,

mint a múltban volt, de lehetséges, hogy az „U” csapatok, ha túl lesznek a kezdet nehézségein, beie fognak tudni illeszkedni az első osztályba. Az SGA és az Olimpia ragyarányu győzelmeket arattak az Alimentatie, illetve Juventus felett. A Soimi-CFR R. A. simán nyert a Tricolorral szemben, az Intelegerea pedig csak küzdelem után engedte át a pontokat az Unireának. A bajnokság állása most a következő:

1. Unirea	2	2	—	—	7	5	4
2. Olimpia	2	1	1	—	7	2	3
3. SGA	1	1	—	—	10	1	2
4. Transilvania	1	1	—	—	2	1	2
5. Soimi-CFR	2	1	—	1	5	4	2
6. Hakoah	1	—	1	—	1	1	1
7. Intelegerea	1	—	—	1	2	3	—
8. Tricolor	2	—	—	2	1	4	—
9. Juventus	1	—	—	1	1	6	—
10. Alimentatie	1	—	—	1	1	10	—

A négy mérkőzésről az alantikban számolunk be:

SGA—Alimentatie 10:1 (6:0). Végig nagy fölényben játszik az SGA és tetszés szeriint győz. A gólokon Kovács (2), Tóth (2), Fritz

(2), Bellai (2) és Körösladányi (2) osztoztak (tehát minden csatárra két-két gól jutott), míg az Alimentatie részéről Laboda volt eredményes. Bíró Genesi.

Olimpia-PTT—Juventus 6:1 (2:1). Az első félidőben a Juventus még tartja magát, de szünet után az Olimpia felülkerekedik. A győztes csapat góljain Lezsi (2), Mihoc (2), Lepis és Varjeca osztoztak, míg a Juventus részéről Jakob volt a gólszerző. Bíró Goicea.

Unirea—Intelegerea 3:2 (3:1). Egyenrangú erők küzdelméből a szerencsésebb csapat került ki győztesként. Sirkó IV., Heretik (2) a góllövők az Unirea részéről, míg az Intelegerea góljait Horváth lőtte. Bíró Macean.

Soimi-CFR R. A.—Tricolor 2:0 (1:0). Csapkodó játék, amelyet a Soimi-CFR R. A. megérdemelten nyert. Tisza lövi az első félidő, Ioanovici a második félidő góliát. Bíró Schneider.

O Ifjusági bajnokság. A) csoport: CAA—Olimpia-PTT 3:0 (1:0). Soimi-CFR R. A.—Astra 1:0 (1:0). Gloria-CFR—Fortuna 2:2 (2:1). Intelegerea—Unirea 3:0 (1:0). — B) csoport: SGA—Hakoah 3:1 (2:1). AMEFA—Juventus 6:2 (3:0). Transilvania—Tricolor 2:1 (1:1).

O Szövetségi díj. AMEFA—Transilvania 12:0 (6:0). Tricolor—Hakoah 1:1 (1:0). CAA—Banatul 16:0 (5:0). Gloria-CFR—Juventus 9:1 (3:1). SGA—Soimi-CFR R. A. 3:0 (2:0). Intelegerea—Olimpia-PTT 8:0 (4:0).

IPAROS-OTTHON SZÜRETI MULATSAGA

1934. szeptember

23.

Belépődíj 20 lej. 3867
Téne reggelig.

Nagy győzelmet aratott az USA a másodosztályban

Az aradkerületi másodosztályu bajnokságban vasárnap teljes forduló játszottak a csapatok. Számszerűleg a legnagyobb eredményt és legjobb játékot a Bra: ... által trenirozott USA produkálta, amely az A) csoport legjobb favoritja. Az eredmények a következők:

A) csoport: USA—Concordia 8:2 (5:1). ASTRA—Patria 2:0 (2:0). CAR—SC Lyra 3:1 (1:1).

B) csoport: Victoria—Virtutea 2:2 (1:0). Titanus—Vulturul 1:1 (1:1). Banatul—Slava 1:0 (0:0).

O Vidéki eredmények. Timisoara: ILSA—Venus 5:1 (2:1). Politechnica—Progresul 5:3 (2:1). Hertha—Freidorf 4:2 (2:0). — Jimbolia: Rapid—CS Jimbolia 2:1 (2:0). — Lugoj: Vultur-Textila—RGMT 3:1 (0:1). — Brasov: Brasovia—Olimpia 3:1 (1:0). — Resita UDR—CS Resita 4:0 (2:0). — Petrosani: AC—CS Lonea 9:1 (4:0).

O Vereséget szenvedett a Transilvania Devan. A román kupameccsek során, az aradi Transilvania a devai Corvin csapatától 2:0 (0:0, 0:0, 0:0) arányban vereséget szenvedett.

O Atletikai verseny Aradon. Szeptember hó 30-án a CAA nagyszabásu országos atlétikai versenyt rendez, amely a haldokló aradi atletika újjászervezését célozza. A verseny proposícióit a rendező egyesület már szétküldötte és miután atlétikai verseny már régen nem volt Aradon, előreláthatólag sokan lesznek kiváncsiak a versenyre, amelyen egyébként Cluj, Oradea, Timisoara atlétái teljes számban megjelennek.

O A Romania marad az elsőosztályban. A negyedik Romania—CAT mérkőzést Sibuban Tica Ilescu bírószkodása mellett boavoltották le és ezuttal a meccs 1:1 arányban, döntetlenül végződött, tehát a Romania került be a nemzeti bajnokság A) csoportjába. A meccs góliait Cobarsan, illetve Somogyi lőtték és a meccs előtt úgy a Romania, mint a CAT óvott. A Romania a CAT Wargen és Köbling nevű játékosai miatt, a CAT pedig azért, mert a meccset nem Timisoarán bonyolították le.

O Csáklány (Jiul AC) nyerte az országos pentaton bajnokságot. A Jiul AC rendezésében vasárnap atlétikai versenyt bonyolították le, amellyel kapcsolatban került megrendezésre az országos pentaton bajnokság. Csáklány nyerte az ötös versenyt 3707,31 ponttal Jonescu (Astra Brasov) előtt.

O A Bocskai veresége Rómában. A debreceni proficsapat vasárnap Rómában vendégszerepelt és a Lazio csapatától 8:1 (4:0) arányban súlyos vereséget szenvedett. A mérkőzés folyamán Markos vállperec-csonttörést szenvedett.

O A „Toldi” vasárnapi versenye. Rekordközönség előtt zajlott le a „Toldi” vasárnapi versenye. Az aradi fiuk most beigazolták, hogy a technikás Toldi-iskola fölötte áll a nyers erőnek. A brillirozó Buzás mellett klubtársai: Kele és Tatár is elsőrendűt produkáltak. A jövőváiaknál Kerner és Sipos, valamint Unten voltak jók. A zsüri vezetését dr. Botis Aurel, a klub agilis elnöke kitünően látta el. A négy csoportban rendezett verseny eredménye a következők: Lég suly: Tatár (Toldi), Kerner (Lipova), Varga J. (Toldi). Pehelysuly: Kele (Toldi), Spir (Lipova). Könnyű suly: Buzás (Toldi), Sipos (Lipova). Mucsi (Toldi). Középsúly: Okros (Resita), Krausz L. (Toldi), Stinger (Toldi).

Asszonyok, lányok! A legújabb párisi módszer szerint **3 hónap alatt az arcápolást és az arcápoló szerek készítését** megtanulhatja **PILISINÉ** kozmetikában, **Bul. Reg. Maria 15** — A legmodernebb gépekkel dolgozik. ☉ Legújabb arepakkolások.

Pompás sikerű vivó-akadémiával nyitotta meg Pellegrini mester a vivóidényt

A kulturpalotai vivóteremben vasárnap délelőtt Pellegrini mester kitűnően sikerült vivóakadémiát rendezett, amely élénk érdeklődés mellett folyt le. Ifjusági törvívó-versenyyel indult meg az akadémia, amelyen a mester öt fiatal tanítványa vett részt és a következő eredmények adódtak: 1. Pellegrini Albert 4 győzelem, 2. Nagy Pál 2 győzelem, 8 tuss, 3. Moldovan Ionel 2 győzelem 9 tuss, 4. Halász Ferenc 1 győzelem, 9 kapott, 7 adott tuss, 5. Szumerai Géza 1 győzelem, 9 kapott és 6 adott tuss. A gyermekverseny után a népszerű Maestro legfiatalabb tanítványával, a kis 8 éves Bartolovicj Alfréddal mutatott be töriskolavivást, majd Altmann Endre, Fränkl Gyula és Weinberger István vívtak akciókban gazdag, magasnívójú kardasszókat.

Az Attila nagy veresége a magyar profiligá meglepetése

Budapestről jelentik: A magyar profiligá vasárnapi fordulójának két meglepetése akadt: a nagyobb az Attila veresége a Budai „11”-re, a kisebb: a Soroksár győzelme a III. kerület felett. Az „élcapatok” győztek. Beszámoló a következő:

Hungária—Szeged FC 2:0 (1:0). Durva mérközésen győz a Hungária Cseh II. góljaival.

Ferencváros—Kispest 3:1 (2:0). A Fradi góljait Sárosi, Székely és Toldi szereztek, a Kispestét Ujváry.

Budai „11”—Attila 5:1 3:0). Az Attila szétesően játszott. Góllövők: Pozsonyi (2), Héjjas, Röck és Schuszer, illetve Egri.

Ujpest—Somogy 10:0 (6:0). Az Ujpest fengerelt Tamássy (3), Auer (2), Jakubé (2), Déri, Kocsis és Szalai góljaival.

Soroksár—III. kerületi FC 3:1 (1:1). Megérdemelt győzelem. Góllövők: Kelemen (2) és Szeder, illetve Dinnyés.

O Németország legyőzte Finnországot. Az országok közötti atlétikai viadalon 30 000 néző előtt Berlinben mérkőzött a két ország atlétagárdája, és a németek 106.5—96.5 arányban győztek. A versenyen nem volt kimagaslóan jó eredmény.

A volt aradi rendőrségi pénztárnok

szabadlábrahelyezését rendelte el az aradi törvényszék

Ma került ismét az aradi törvényszék vádpancsa elé a több hónap óta vizsgálati fogságban lévő Orgovici Demeter volt aradi rendőrségi pénztárnok ügye. Orgovici, aki — mint emlékeztetés — önmaga jelentette fel magát a rendőrségi pénztár, valamint a Prevederea szövetségelnél elkövetett súlyos visszaélésekért, a vizsgálat tartama alatt ügyvédje, dr. Hentiu János útján több ízben kérte szabadlábrahelyezését, amit azonban elutasítottak. Miután a mai napon ismét lejárt a legutóbb elrendelt 30 napos meghosszabbítás, az aradi törvényszék Mager—Constantinescu-tanácsa elé került az ügy. A bíróság az ügy rövid ismertetése után úgy döntött, hogy

elrendeli Orgovici Demeter volt rendőrségi pénztárnok szabadlábrahelyezését, miután az ő szerepére vonatkozólag véget ért a vizsgálat

és nincs szükség további fogvatartására. Blaru ügyész fellebbezést jelentett be az aradi törvényszék döntése ellen és így Orgovici a timisoarai tábla döntéséig az aradi ügyészség fogházában marad.

Rablógyilkosok irtották ki egy regáti multimilliomos egész családját

Nem kimélték az abiakon át menekülni igyekvő gyermek életét sem

Bucurestiből jelentik: A sorocamegyel Atatozki községből származó értesülések megdöbbentő véres eseményről számolnak be, amelynek áldozata egy Szilítian nevű odaváló multimilliomos. Az este folyamán öb álarcos bandita hatolt be a multimilliomos olajgyáros házába és miután elriasztották a szolgálokat, behatoltak a család hálószobájába.

A banditák a gyárostól a pénzszekevény kulcsainak előadását követelték, ezt azonban a férfi megtagadta. A felbőszült emberek ekkor úgy a gyárost, mint feleségét, valamint a szomszédos szoba ablakán menekülni igyekvő gyermeküket agyonlőtték, de csak jelentéktelen értékek elemelése után távozhattak. A szolgálokat, akik a faluból segítséget kértek, már csak gazdáik véres tetemeit találták meg.

Dr. Ursu János: Fel kell építeni Arad vásárcsarnokát

Piacot kérnek a Mihai Viteazul-tér lakói — Nyilatkozik az interimár-bizottság elnöke

Figyelemreméltó mozgalmat indítottak a Piata Mihai Viteazul-tér és környékének lakói Aradváros vezetőségénél. Az érdekelt lakosok hétfőn beadvánnyal fordultak a városvezetéshez, amelyben arra szolították fel a város jelenlegi interimár-bizottságát, hogy szerezzen érvényt egy korábbi határozatnak és telepítsen piactert az egykori Ferenc-tér területére is,

hogy a környék lakossága, mintegy huszezer ember, ne kényszerüljön kilométeres zarándoklásra mindennap, csak azért, hogy házikonyhája szükségleteit beszerezhesse. A tér és környékének lakói arra kérik Aradváros vezetőségét, hogy minél előbb tegyen lépéseket a piaci árusok körében, hogy az új piacon is megindulhasson a szokott piaci vásár élete.

A beadvány megfogalmazói egyébként szóbelileg is kifejtették az illetékes fórumok előtt, hogy nemcsak a közeli környék lakosságának érdeke az új piactér megnyitása még a téli hónapok beállta előtt, hanem az egész Gradiste- és az új tisztviselő-telep lakosságának is, amely a jelenlegi rendszer folytán a régi, jóval messzebbfekvő piactereken kénytelen elvégezni bevásárlásait.

Az Aradi Közlöny munkatársa a beadvánnyal kapcsolatosan felkereste Ursu János dr. interimár-bizottsági elnököt, aki a következőket mondotta lapunk olvasótáborá számára:

— A terv nem új és a kívánság is indokolt. Valóban létezik egy interimár-bizottsági határozat, amely új piactér felállítását mondja ki a Piata Mihai Viteazul-téren. A kérdés gyakorlati megoldása azonban korántsem oly egyszerű, mint látszik. A jelenlegi piac főelárusítói, mint ismeretes, az aradulnoui termelők. Ezeknek a termelőknél sokkal kényelmesebb, ha a Piata Avram lancu-téren csomagolhatják ki áruikat, mintha onnan még jóval tovább kellene szállítaniuk. Ez az oka annak, hogy egy termelő piaci árus sem lelkesedik a tervért. A fogyasztó-, illetve vásárlóközönség viszont oda megy vásárolni a régi kereskedelmi igazság szerint, ahol a legnagyobb a választék, tehát a régi piactérre. Véleményem szerint — mondotta Aradváros vezetője — az volna a legpraktikusabb mindenféle szempontból, ha

a város megépíthetné régen hiányzó, központi fekvésű vásárcsarnokát.

Ennek az intézménynek elsősorban is a közegészségügyi ellenőrzés szempontjából volna meg a jelentősége, másfelől pedig megszüntetné a piacok kérdésében meglevő vitákat. Az ország területén számos olyan város van, amely jóval jelentéktelenebb Aradnál, lakóinak száma is kisebb és mégis, önálló vásárcsarnokkal rendelkezik. Ezt az intézményt nekünk is fel kellene állítanunk tehát minél előbb.

— Sajnos — fűzte hozzá — ez elsősor-

ban is financiaális probléma s így megoldására egyelőre sok kilátásunk nincsen. Ha azonban egy beföldi kölcsön útján a város néhány millió lejhez juthatna, hosszabb lejáratra, úgy könnyen megvalósíthatnánk a tervet és kielégíthetnénk a régi szükségletet. Ettől függetlenül is azonban — fejezte be érdekes elmefuttatását Ursu János dr. — a városvezetés megvizsgálja a beadvány ügyét és közvetlen tárgyalások során fogja tisztázni az összes felmerülő kérdéseket az új piactér megnyitásának óhajával kapcsolatosan.

Monopoltisztviselők

az aradi törvényszék előtt!

Hat év óta huzódó bünpér került ma délelőtt az aradi törvényszék elé. Az ügy vádlottjai: Marinescu, Cojocaru, Nedomaschi, Paduranu és Berea volt aradi monopoltisztviselők, akiknek ügyében elkészített vádirat fényt vet azokra a módszerekre, amelyekkel néhány évvel ezelőtt „csempészési ügyeket” inszenáltak. Az öt volt tisztviselőt okirathamisítással vádolják az 1927—28-as években kifejtett működésük kapcsán. Kilenc vádpont szerepel, többek között egy timisoarai cigarettacsempész békelték fel, akivel cigarettát adtak el egy ismeret aradi kereskedőnek. Néhány perc múlva megjelentek a tisztviselők, akik pontosan tudták, hogy hol tartotta a kereskedő a csempész cigarettát. Ezekkel az üzelmekkel súlyosan megkárosították magát a monopolt is, miután nagy összegeket vettek fel, míg a bírságot legtöbbször megsemmisítette a bíróság. A másik vádpont szerint Berea, Cojocaru és Marinescu, valamint Paduranu százezer lejes juttalmat vettek fel és nyugtát irtak alá, amelyen Nedomaschi neve is szerepelt, a pénzt azonban nem adták át neki. Berea, Cojocaru és Marinescu ellen még az a vád, hogy bírságpénzeket inkasszáltak és azokat nem fizették be a monopolvivatal pénztáránál.

Az ügy ma került tárgyalásra a törvényszék Popescu-tanácsa előtt, a vádat Gutunoiu ügyész képviselte, a védelmet Pausesi Miklós, dr. Sirbu György, dr. Sztójánov Miklós látták el. A vádlottak kihallgatásuk alkalmával egymásra tolták a felelősséget. Marinescu Nedomaschit vádolta és fordítva, Marinescu vallomása szerint csak későn jött rá arra, hogy Nedomaschi inszenálta a csempészési ügyek nagy részét. A vádlottak kihallgatásuk során több távollevő tanura hivatkoztak, akiknek beidézése és kihallgatása vált szükségessé és ezért október 15-ikére halasztották a főtárgyalást és elrendelték a távollevő tanuk beidézését. Előreláthatólag októberben véget ér ez az évek óta huzódó bünpér, amelynek egyes tanui már tízezereszer jöttek Aradra, anélkül, hogy kihallgatásukra sor kerülhetett volna. Az ítéletet, amely egyszersmint ítélet lesz a monopolt régi besugó rendszere felett, — amelynél végül a monopolt fizetett százezreket rá — nagy érdeklődéssel várják.

Gyümölcsfák, a legnemesebb fajok PAUZÁRNÁL!

tökéletes helybelli kultúra, díó nagyságu cseresznyék, órlási szilvák, féregmentes almák, körték, stb. Vértettü ellen saját találmányu szóbelli utasítás. Nemes rózsák ezüstfenyők, díszbokrok nagy választékban — Megrendelhetők PAUZÁR virágüzletben Str. Bratianu 9 Kertészet Arad-Muresel, szomban a cukorgyárral. 3890

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Fontos ügyeket tárgyalt vasárnapi közgyűlésén az aradi Kereskedelmi Testület

Elfogadták a Polgári Jótékony Egylet 50 ezer lejes ajánlatát a menház ügyében. — Különvontat a bucaresti-i mintavásár megnyitására. — Hatósági védelmet kérnek az üzletszerű koldusok rohamai miatt

Az aradi Kereskedelmi Testület vasárnap délelőtt a tagok élénk érdeklődése mellett közgyűlést tartott, amelyen Domán Sándor elnökölt. A közgyűlést megelőzően a választmány tartotta meg előkészítő ülését, amelyen a plénum elé terjesztett ügyekkel foglalkoztak. A közgyűlésen Szöllösi Zsigmond dr. főtitkár referálta a tárgysorozat pontjait.

Nagy érdeklődést keltett Klein Sándor felszólalása, amelyben rámutatott arra, hogy a nyílt üzlettel bíró kereskedőket igen súlyosan érinti az egyre jobban terjedő koldulási láz.

Ez nemcsak anyagi terhet jelent, hanem a kéréstők még bántó módon zavarják is munkájukban az üzlettulajdonosokat akkor, amikor a vevőket kiszolgálják.

— Mint ismeretes — mondotta Klein — kereskedőtársaim rendszerint szombaton végzik el az adakozást, de, sajnos, más napokon is valóságos ostromot intéznek ellenünk a koldusok. A legtöbbről pontosan meg lehet állapítani, hogy a faluról direkt koldulás végett jönnek be, pedig odakint házuk, földjük van és nem kenyérré kellene az adományok, hanem csak üzletszerűen, tőkegyűjtés céljából foglalkoznak koldulással. A délelőtti kéregetők délután rendszerint ittás állapotban tének vissza és némely üzletben még sértegetik is a tulajdonost és alkalmazottait. Nem kell ezeknek a kenyér, mert azt rendszerint eldobják, vagy továbbajándékozzák, hanem minél több pénzre pályáznak, ezért a hatóság figyelmébe kell ajánlani ezt a súlyos problémát. Igazolvánnyal kellene ellátni őket és leegyszerűsített rendszerrel gondoskodni ellátásukról.

A helyesséssel fogadott felszólalás után Szigeti Oszkár, majd Bornstein Sándor, aztán Domán Sándor elnök szóltak a kérdéshez. Az elnök szerint radikálisan, esetleg a koldulás betiltásával lehetne segíteni a mai súlyos állapotot.

Holländer Emil: Nyomorékok is vannak

Uj hitelezők jelentkeztek a külföldön

A ki nem olgított külföldi hitelezők jegyzékét intéztek a pénzügyminiszterhez — Érdekes differencia a volt semleges államoktól kapott kölcsönök miatt —

Szokafatlanul érdekes külföldi jegyzékről számol be a bucaresti sajtó. Eszerint még nem fejeződött be teljesen a külföldi adósságok végleges rendezése, mert a több hónapig tartott tárgyalások alatt a delegátusok megfellebbeztek azokról a kölcsönökről, amelyeket az államkincstár a volt semleges államok különböző pénzcsoportjaitól úgy a világháború előtt, mint annak folyamán és azután is kapott.

A Romániával szövetségben volt és részint még mindig szövetségben lévő államoknál tudvalevőleg igen jelentékeny engedményt sikerült elérni úgy a fizetési határidő, mint a kamatok szempontjából. Azonban a volt semleges államokból kapott kisebb kölcsönöket a bizottság nem rendezte és ezért ezekből az országokból jegyzékét kapott a kormány. A hitelezők kifogásolják azt, hogy az általános adósságrendezés folyamán velük nem

Budapestre utazó olvasóink figyelmébe!

Az „Aradi Közlöny“ Budapestén a következő újságárusoknál kapható:

A „Hungaria“ nagyszálloda újságárusánál.

A „Carlton“ szálloda újságárusánál.

A Keleti pályaudvar főcsarnokában levő nagy újságbódogában.

közöttük, akiket nem szabad eltüntetni a könyöradománygyűjtéstől, de viszont hatósági utalvánnyal *élelmiszereket kellene nekik juttatni.*

Schwartz Ármin szerint az arra szoruló koldusok létfenntartásáról gondoskodni kell.

— Vegyük figyelembe a külföldi példákat és segítsünk a szerencsétlen kéregetőkön. Bizottság küldését javaslom, amely a hatósággal karöltve oldja meg ezt a fontos szociális problémát.

A közgyűlés ezután úgy döntött, hogy az elnökség útján a hatósághoz fordul és kéri: *állítsanak ki igazolványokat, amelyeknek alapján az elesettek, a nyomorgók megfelelő ellátást kapjanak.*

Ezután Robitsek József szóváltette, hogy a munkásbiztosító pénztár az alkalmazottak számára betegségük bejelentése után csak harminc nap múlva kezdi a táppénzkifizetéseket és ez ellen intézkedést kér. Szöllösi dr. főtitkár felvilágosította a felszólalót, hogy a táppénznek harminc nap utáni folyósítása törvényen alapszik.

A közgyűlés a Polgári Jótékony Egyletnek azzal a kérésével is foglalkozott, amely szerint az egylet 50 ezer lejt fizet a Kereskedelmi Testületnek, ha lemond a polgári menház ingatlanára rákebelezett szociális jogról. A közgyűlés elfogadta a választmányának erre vonatkozó javaslatát és egyben úgy döntött, hogy a szóban lévő 50 ezer lejt a Testület jótékony alapjához csatolja.

Domán Sándor elnök indítványára elhatározta a közgyűlés, hogy a szeptember 20-án Bucarestben megnyitandó mintavásáron részt venni szándékozó aradi látogatók számára, a timisoaraiakkal együtt, külön vonat indítását igyekszik kieszközölni 75 százalékos menetdíj-kedvezményvel. A közgyűlés megbízta az elnökséget, hogy az ez ügyben megindított akciót tovább folytassa.

állapodtak meg a megbízottak és az egyenlő elbánás elvét hangoztatva azt kívánják, hogy a Tatarescu kormány velük is kössön megállapodást.

Bucarestii jelentés szerint a kívánságnak erkölcsi alapja van, mert a szóbanlévő államokból akkor kapta az ország a fenti kisebb kölcsönöket, amikor arra Romániának nagy szüksége volt. A kormány még nem válaszolt a jegyzékre, amely meglepetést keltett és a kormányhoz közelálló körök véleménye szerint az említett kisebb kölcsönök végleges rendezése is hamarosan megtörténik.

— Az ineni járásban öt és félmillió lej az utadó hátralék, amelynek egyrészt ledolgozza a lakosság. Az aradi behajtási pénzügyigazgatóság már elkészült a kimutatás a folyó év április elejéig fennálló aradmegyei utadóhátralékokról. Mint ismeretes, a kormány intézkedése szerint a kifizetetlenül maradt utadót közmunkával egyenlíthetik ki azok, akik másképpen nem bírják kifizetni. E fontos ügy elintézése végett Ursu János dr. Aradváros polgármestere és Doctor Vazul behajtási adminisztrátor értekezletet tartottak a prefektúrán. Többek között megállapították, hogy az ineni járásban 5 és félmillió lej az utadóhátralék. A prefektúra utasítja a községi előjáróságokat annak megállapítása végett, hogy az adózók közül kiknek kell munkával és kiknek készpénzzel kiegyenlíteni a hátralékot, mert a lakosság tehetősebb részétől pénzben inkasszálják a hátralékot.

Leccsökkentették az adókat Aradon

Az aradi pénzügyigazgatóságon befejezték az évi jövedelmiadó előírásának összesítését. — Aradon átlag 15 százalékkal szállították le az adót, amelynek előírányszata 150—160 millió lej.

Az aradi kivetési pénzügyigazgatóságon heteken keresztül, még a hivatalos órákon túl is, folyton dolgoztak, hogy az új törvényeknek megfelelő formában elvégezzék az 1934—35. évi jövedelmi adók előírását és összesítését. Mint ismeretes, a pénzügyminiszterium az adóinkasszó vonatottsága miatt súlyos következmények mellett kötelességükre tette a hivataloknak a megállapított adók soron kívüli behajtását, amihez természetesen a pontos előírás és a végösszeg megállapítása is szükséges volt.

Ezt a nagy munkát most fejezték be és az összes iratokat Taranu Victor erdély-bánati vezérfelügyelőnek, az inkasszó főfelügyeleti hatóságának adták át. Taranu összehasonlította az évi adófizetést a múlt évi eredményekkel és konstatálta, hogy az új adótörvények alapján az idén 15 százalékkal leccsökkent az adókiadás. A múlt évben 180 millió lej volt, az idén pedig 150—160 millió lej között áll a végösszeg. Tavaly 130 millió lej állami egyenesadó, közvetett adókból pedig 30 millió lej folyt be. Ugyanez az eredmény ez évben is várható, mert tavaly óta a gazdasági viszonyok némileg megjavultak.

Áruforgalmi pengőért lehet az őszi mezőgazdasági kiállításról exportálni

Az őszi Mezőgazdasági Kiállítás alkalmából a Magyar Nemzeti Bank több cikk kivételét áruforgalmi pengő ellenében engedélyezte. Az engedélyezés mértéke 1.5 millió pengő értékhatárig terjed és ennek keretében exportálhatók lesznek a többi közt az alább következő cikkek: burgonya, nád, szesz, bor, vaj, szalma és széna, tejtermékek, kerti- zöldségmagvak, ezenkívül nyersdohány, gyümölcs- és zöldségfélék, paprika és konzervek. Ebben a kedvezésben azonban csak a kiállításon bemutatásra kerülő és igazoltan a kiállítás tartama alatt történt kötések alapján és a kiállítás területén létrejött üzletek forgalmát lehet lebonyolítani olyan cikkeknel, amelyeket legkésőbb október 31-ig tényleg kivisznek az országból.

— Magas a földadó az aradmegyei tornovai járásban. Lapunk tegnapi számban megemlékeztünk arról, hogy Taranu Victor aradi pénzügyi vezérfelügyelőt is delegálták az erdély-bánati egyik nagyhatáskörű vezérfelügyelőség élére. A kinevezés után egy nyilatkozott előttünk, hogy a falusiak könnyen kifizethetik jövedelmi adójukat, mert pl. egy közepesminőségű föld egész évi jövedelmi adója 25 lej. A tornovai járásban levő gazdák viszont annak közlésére kértek fel bennünket, hogy ott a *negyedik minőségű föld után, amely holdankint 2—3 mázsát hoz, — évente 81 lej egyenesadót kell fizetni.*

— JAVUL AZ AMERIKAI SZTRÁJKHELYZET. New-Yorkból jelentik: Az amerikai sztrájkhelyzet lényegesen javult. Észak- és Délkarolina több textilgyárában újra megkezdődött a munka. Hír szerint a déli államokban sztrájkoló 170 ezer munkás is fel akarja venni ismét a munkát. A sztrájkvezetőség ezt minden erejével meg akarja akadályozni. Még mindig feszült a helyzet Georginában, ahol a dolgozó száz gyárban négyezer gárdistát kellett elhelyezni, mert a sztrájkoló munkások támadással fenyegették meg a dolgozókat.

— Ötven százalékkal felemelték a borszeszgyárak termelési kontingensét. Bucarestből jelentik: A szeszmonopol újabb a borszesztermelést forszirozza. A legfőbb szeszbizottság ezért a legutóbbi ülésén a borszeszgyárak termelési kontingensét az új évadban 300 vagonról 454 vagonra emelte fel, tehát az emelés kb. ötven százaléknak felel meg.

— Elkészült a banktörvény végrehajtási utasítása. Bucarestből jelentik: A pénzügyminiszterium a törvényelőkészítő bizottság elé terjesztette a banktörvény végrehajtási utasítását, amelyben a Legfőbb Banktanács véleményét is mellékelte. A végrehajtási utasítást legkésőbb szeptember utolsó hetében kihirdetik és a törvény ezután életbelép.

Rothadásnak indult a hegyaljai szőlőtermés egy része

Az aradmegyei szőlőbirtokosok köréből arról értesülünk, hogy az aradhegyaljai szőlőknek mélyebben fekvő részein az utóbbi időben történt rendkívül nagy esőzések miatt a termés rothadásnak indult és még az azonnali szüreteléssel sem lehet megmenteni a sok nedvességet kapott területeket. Ennek következtében azokon a helyeken sokkal kisebb lesz a szüret eredménye, mint ahogy két-három héttel ezelőtt remélték. Egyébként a szőlőgazdákat az ügynökök valósággal elárasztják vételi ajánlatokkal. Azt állítják, hogy várakozáson felüli nagy szőlőtermés ígérkezik és ezért literenként csak 2-3 lejért akarják megvenni az új bort, azonban a termelők ilyen alacsony áron nem hajlandók eladni. *Értesüléstünk szerint az arak már szilárdultak*, mert a termés prima minőségű és sokkal kisebb a mennyisége, mint amennyire hetekkel ezelőtt számíthattak.

Hat nagybank veszi át a kerületi ipari szeszraktárak koncesszióját. A pénzügyminisztérium hatásköre alatt működő szeszmonopol tárgyalásokat folytat kerületi ipari szeszraktárak koncesszionálása ügyében egy bucuresti-i pénzcsoporttal és a tárgyalások már előrehaladott stádiumba jutottak. Az engedélyt átvevő bankcsoportban három-négy bucuresti-i nagybank és két erdélyi nagy pénzintézet részesül.

A Nemzeti Bank új tőkével támogatja azokat a pénzintézeteket, amelyek meggyeznek hitelezőikkel. Bucurestiből jelentik: Tudvalevőleg a Nemzeti Bank központi igazgatósága a jegybank fiókjainak vezetésével letárgyalta a konverziós törvénnyel kapcsolatos sürgős intézkedéseket és ezekről most utasításokat küldött a fiókoknak. Eszerint a Banca Nationala kilitásba helyezi, hogy azoknak a pénzintézeteknek, amelyeknek sikerül betéteseikkel és más hitelezőikkel kiegyezni, anyagi támogatásban részesíti, de amelyek nem tudnak konverziós egyezséget kötni, azoknak felszámolása iránt intézkedik a jegybank. Megemlítjük még, hogy a Nemzeti Bank felülvizsgálta az ország területén működő pénzintézeteket és állítólag 690 pénzintézetet talált életképesnek és ezeknek egyrésze szanalás útján menthető meg.

Uj cégek és cégváltozások Aradon. IrteX Industria Textilă Română S. A. aradi felszámolása alatt álló vállalatnál Hermann Károly felszámoló minőségét a törvényszék törölte és helyébe bejegyezte Schwartz Mihályt. — Fabrica Română de Furnir si Exploatarea de Lemne Tarl S. A. Arad felszámolása befejezést nyert és cégét a törvényszék törölte. — Soc. Bancară Română aradi fiókjánál dr. Wolfgang Rust igazgatói minőségét és cégjegyzői jogosultságát a törvényszék bejegyezte. — Socodorana Hitelszövetkezet, Socodor, „Socodorana” S. A. de Credit cég alatt részvénytársasággá alakult át. Részvénytőkéje 420.000 lej. Az első igazgatóság tagjai Aurel Papp, Mihai Ardelean, Dimitrie Ivan, Todor Cosma, Ioan Mladen és Ioan Moț. — Aradi Textilipar Rt. aradi cégnél a törvényszék I. Lugoianu és az elhunyt dr. Stefan Cicio-Pop igazgatósági tagságát törölte. — Teba S. A. Tesătorie de Bumbac aradi cégnél dr. Eugen Beles és Molnár István igazgatósági tagságát és cégjegyzési jogosultságát a törvényszék törölte. — S. A. pentru Comertul de Lemne aradi cégnél a törvényszék bejegyezte, hogy Ság községben fiókot állított fel. — Banca Victoria S. A. Arad, cégnél dr. Romulus Cotioiu és Remus Rafioriu igazgatósági tagságát és cégjegyzési jogosultságát a törvényszék bejegyezte. — Norddeutscher Lloyd Bremen F. Missler S. A. R. bucuresti-i cég aradi fiókját a törvényszék törölte. — Banca Poporală S. p. A. Nagylak, cégnél Pavel Goraj igazgatósági tagságát és cégjegyzési jogosultságát a törvényszék törölte. — Agentura Generală S. A. pentru Cereala si Lână aradi cég felszámolását a törvényszék bejegyezte. Felszámolók: Földes Samuel és Fischer Lenke. — Bánáti Bankgyesület Rt. aradi cégnél dr. Gabriel József igazgatósági tagságát és cégjegyzési jogosultságát a törvényszék törölte.

Szerkesztői üzenet

B. J.-né előfizető, Arad A külföldre szóló valutaátutalás a b. levelében említett célra ezidőszent sok nehézségbe ütközik. Ezért azt ajánljuk, hogy várjon az említett eladás lebonyolításával, mert a vételárát ezidőszent nem bírná kielégítő módon átutalni a két külföldi állampolgárnak.

Rádió műsor

— Romániai rádióműsor. —

KEDD, SZEPTEMBER 18.

Bucuresti. 13: Lemezek 14.40: Könnyű lemezek. 18: Dumitrescu-zenekar, vegyes zene. 20.15: Lemezek. 21: Rádiószimfonikus zenekar Bernard Marica csellójátékával. — Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek 10.45: Hírek. 11: „Mi okozza a halálást”. (Felolvasás). 11.40: „Az apród”. (Felolvasás). 13: Déli harangszó. 13.05: Klein Pál zongorázik. Öröber Sári énekel zongorakísérettel. 13.30: Hírek 14.30: Országos Postászenekar. 17: Asszonyok tanácsadója. 18: Budapesti Kórecert Szalonzenekar. 19: Szegedi István és Varságh János költeményeiből olvasnak fel. 19.45: Ország Tivadar hegedül zongorakísérettel. 20.30: „A magyar mezőgazdaság”. Dr. Ihrig Károly egyetemi tanár előadása. 21: Közvetítés a City Filmszínházból. 21.40: Kis Színpad. „Többet ésszel”. Vigjáték egy felvonásban. 22.30: Hírek. időjárásjelentés. 22.50: Az 1. honvédelgyalozezred zenekara. 24: Sárny Elemér és cigányzenekara muzsikál. — Bécs. 12.30: Alpesti dalok lemezek. 13: Rádiózenekar. 17.15: Gyermekkar. 17.40: Lemezek gyermekeknek. 20.40: Rádiózenekar. 22.25: Bárszene. 23.05: Állástalanok zenekara. Utána: Lemezek. Táncczene. — Belgrád. 12: Rádiózenekar. 13.05: Rádiózenekar. 20: Lemezek. 20.15: Népdalmezek. 23.15: Vendéglői zene. Utána: Táncclemezek. — Breslau. 7.25: Könnyű katonazene. 13: Rádiózenekar. 20: Kis rádiózenekar. 22: A német frontkatonák humora, egybeállítás zenével. — Deutschland-sender. 14: Uj lemezek. 16.40: Nászzenek lemezek. 19.20: Mozart: Vadász-négyes. Dittersbach: Esz-dur négyes. Haydn: F-dur négyes. 21.30: A 14. repülőcsapat zenekara. Indulók és keringők. — Kassa. 12.30: Lemezek. 13.30: Rádiózenekar. 14.30: Magyar hírek. 16.15: A 32. gyalogezred zenekara. 18.45: Prucha: Zemjakov király, 3 felvonásos bábszínháték gyermekeknek. 19.55: Magyar hírek. — Köln. 18.30: Spanyol zene gitáron. 20.20: Vidám lemezek. 21.10: Rokokó-zene csembalón. Utána: Nagy rádiózenekar szólístákkal. — Milano. 12.30: Vegyes zene. 13.30: Lemezek. 14—15.15: Malatesa kamarazenekar. 14.30: Lemezek. 18.10: Klarinét-, fagot- és hegedűverseny. 21: Lemezek. — Pozsony. 14.20: Lemezek. 18.40: Lemezek 19.15: Magyar műsor. 20.10: Harmonika. 20.35: Dvorzsák: A Jakobinus, opera a Nemzeti Színházból. 23.45: Magyar hírek. Varsó. 13.10: Táncczene. 14: Operakarok lemezek. 18.35: Norska Kama énekel. 20: Előlejtett dalok. 20.30: Marek Weber zenekara lemezek.

SZERDA, SZEPTEMBER 19.

Bucuresti. 13: Lemezek. 14.40: Könnyű lemezek. 18: Rádiózenekar. 19.20: Rádiózenekar. 20.15: Lemezek. 21: Reger: Válogatok egy Mozart-témára két zongorán (Rogarski és Silvestri). 22.45: Papazoglu csellóművész játék. 23.15: Vendéglői zene. — Budapest I. 7.45: Torna. Utána hanglemezek. 10.45: Hírek. 11: „Aratás és szüret utáni elmélkedés a XVIII. századbéli prédikációkól”. (Felolvasás). 11.40: „Szüreti versek és bordakok”. (Felolvasás). 13: Déli harangszó. 13.05: Losonczy-Schweitzer Oszkár szalonzenekara. 14.30: Nosvay-tró. 17: A rádió diákfelőrája. „Kik voltak a Minnesangerek”. 18: „A husvéti hársny”. Bodrokközy Zoltán elbeszélése. 18.35: Állástalan Zenészek Szimfonikus Zenekara. 19.50: Olasz nyelvoktatás. (Cellerani Bonaventura). 20.25: Dlósy Edit énekel zongorakísérettel. 21: „A magyar Ipar”. Dr. Cherin Ferenc, a Gyáriparosok Országos Szövetsége elnökeinek előadása. 21.35: Veres Lajos és cigányzenekara muzsikál. Kalmár Pál énekel. 23.05: Waldbauer-Kerpely vonósnégyes. Utána: Hinczy László jazzzenekarának műsora. Szántó Gyula énekszámával. Bécs. 13: Rádiózenekar 15.10: Művészlemezek. 18.05: Fussperg bariton Fotta-dalokat énekel. 20: Verdi: Don Carlos. 4 felvonásos opera. közvetítés az Oneraházból. Utána: Az állástalanok zenekara a Jecha-jazz és Nagel énekessel. Könnyű és táncczene. — Belgrád. 12: Lemezek. 13.05: Rádiózenekar. 20: Lemezek. 20.15: Népdalmezek. 23.15: Vendéglői zene. Utána: Táncclemezek. — Breslau. 7.25: Könnyű katonazene. 13: Rádiózenekar. 20: Kis rádiózenekar. 22: A német frontkatonák humora, egybeállítás zenével. — Deutschland-sender. 14: Uj lemezek. 16.40: Nászzenek lemezek. 19.20: Mozart: Vadász-négyes. Dittersbach: Esz-dur négyes. Haydn: F-dur négyes. 21.30: A 14. repülőcsapat zenekara. Indulók és keringők. — Kassa. 12.30: Lemezek. 13.30: Rádiózenekar. 14.30: Magyar hírek. 16.15: A 32. gyalogezred zenekara. 18.45: Prucha: Zemjakov király, 3 felvonásos bábszínháték gyermekeknek. 19.55: Magyar hírek. — Köln. 18.30: Spanyol zene gitáron. 20.20: Vidám lemezek. 21.10: Rokokó-zene csembalón. Utána: Nagy rádiózenekar szólístákkal. — Milano. 12.30: Vegyes zene. 13.30: Lemezek. 14—15.15: Malatesa kamarazenekar. 14.30: Lemezek. 18.10: Klarinét-, fagot- és hegedűverseny. 21: Lemezek. — Pozsony. 14.20: Lemezek. 18.40: Lemezek 19.15: Magyar műsor. 20.10: Harmonika. 20.35: Dvorzsák: A Jakobinus, opera a Nemzeti Színházból. 23.45: Magyar hírek. Varsó. 13.10: Táncczene. 14: Operakarok lemezek. 18.35: Norska Kama énekel. 20: Előlejtett dalok. 20.30: Marek Weber zenekara lemezek.

KÖNYVEK

Francia szótár propaganda-hiadás. Az Ujváry-féle magyar-francia és francia-magyar kézisztár Velledits nyelvtanár átdolgozásában propaganda-kiadásban jelent meg. Elegáns, könnyen kezelhető alakban, egyetlen 600 oldalas kötetben tartalmazza a teljes francia-magyar és magyar-francia anyagot, amely a közhasználatu szavak és a teljes irodalmi szókinccsen kívül magában foglalja az ipar, kereskedelem, a technika, sőt a politika és a sport szavait és teljes sikerrel oldja meg a szavak pontos, rendszeres és tömör értelmezését. Csinos, zöldszínű egészvászonkötésben, rendkívül finom, fagymentes papíron, olvasható szedéssel, mindkét rész egy kötetben 150 lej minden könyvkereskedésben, vagy Lepage-nál: Cluj. Kérje a szótárak és nyelvkönyvek jegyzékét.

Vicki Baum: Az utolsó tánc. Vicki Baumnak, a világhírű írónőnek talán legszebb regénye. Könnyű keringővel indul, melyet egy vézna kisleány, a regény későbbi hősnője leit hómli zártkörű előadáson. A könnyű, röpködő keringő forgásából azonban egyre vadabb iramba csap át Ina Raffay, szédítő és megejtő táncai egy bukácsoló, hol mélységbe süllyedő, hol ragyogó magasságokba emelkedő pályát kísérnek végig. Mint éji lepke repdei körül a dicsőség fényét, de belőle is fény árad, a szépség, a kelem, az erotika mágiikus sugárzása és az ő fényessége is szédült férfior-soknak szabja meg útját, Ina Raffay élete tulságosan is nagyszabású és magasan ivelő ahhoz, semhogy holdog lehessen. Tragikus élet, mint minden nagy élet. De életének alkonyát, utolsó táncát, megrendítő baláltáncát is a szépség dicsőfénye veszi körül és amikor a regény végeztével olválunk föle, tudjuk, hogy meghatóan szép alakjának emléke sokáig el fog kíséni bennünket. Vicki Baum: „Az utolsó tánc” című könyve az Atheneum kétpengős regénysorozatában jelent meg. Lányi Viktor művészi fordításában. Egyenként 3-400 oldal, fehér papíron, egész vászonkötésben 60 lej minden könyvkereskedésben, vagy Lepage-nál: Cluj. Kérje a 36 kötetes sorozat teljes jegyzékét.

A szerkesztőért:

Dr. STAUBER JÁNOS

tel.

A gyönyörű őszi Atlanti-óceáni szigeti utazások.

Október 6-21-ig „Milwanoko”
November 3-18-ig „Milwanoko”

Madeira, Kanári-szigetek, Marokko,
Spanyolország, Wight-sziget.

Elvezetdus utazások a napsugaras délen.

Üdülés és szórakozás a kényelmes luxuszgőzöskön.

Utiköltség: I. utazás Lei 14700,
a II. és III. utazás Lei 8200-tól.

Jelentkezés és prospektus:

Hamburg-Amerika Linie
képviselőténél

Künstler Utazási és Vizumirodában

Arad, Bul. Regina Maria 24.

Villanyosrendszerű autókutunk

kék benzint szolgál ki ltr.-ként 9.— lejért, fehér tisztítóbenzint ltr.-ként 10.— lejért, füst- és szagmentes petrolmot ltr.-ként 4.— lejért.

UNIREA, Piața Catedralei 5.

APRÓHIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés **20 lei.** Minden további ára 10 szóig csupán **20 lei.** :- szó 2 lei. :-

Az apróhirdetések előre fizetendők.

Apróhirdetéseket este **9 óráig** vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef. : 151

LEVELEZÉS.

FIATAL LEANY, komoly, intelligens jópajtást keres. Leveleket, lehetőleg fénykép- és szeméyleírással, „Komoly” barátság” jellegre az Aradi Közlöny kiadó-jába. 3887

FIATAL NŐ, komoly uriember ösmeret-ségét keresi. ki anyagiilag támogatná leveleket „1924.” jellegre az Aradi Közlöny kiadó-jába kér. 3828

ALKALMAZÁS.

Bármilyen, mennyi- és minőségű bor kezelést, palackozását, továbbá szűrelést és szakosított mustkezelés jutányos áron elvállalok. Cim az Aradi Közlöny kiadó-jában. 3806

Jólfőző mindenek, jó bizonyítvánnyal. szonalra kerestek. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3826

Perfekt román kisasszonyt keresek 6 éves fiam mellé délutánra. Weiszné, Str. Marasesti 47. 3825

LAKÁS.

KERESSEK 2 szobás, előszobás, fürdőszobás garconlakást új házban. Cim „Intertex”, Georgesou, Str. Alexandri 5. 3885

KIADÓ a vagongyár mögötti tisztviselőtelepen Mátásari-u. 34. számú emeletes villában egy 3 szobás parkettás, lühdűszobás földszinti saroklakás. 3879

UJ HAZBAN modern 4 szobás, előszobás balkonos lakás novemberre kiadó. Bulev. Dragalina Érdeklődni Strasser harisnyaház, városházával szemben. 3822

PONIOSAN fizető tisztviselő keres 3 szobás lakást mérsékelt Áron belvárosban, nem a rávárosban. Cimeket az Aradi Közlöny kiadó-jában kérek. 3824

Kiadó egy 3 szobás modern, erkélyes, egy 2 szobás modern, fürdőszobás, parkettás, komfortos lakás. Str. Moise Nicoara 9—11.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

VESZEK 12—15 HP. olcsó motort, mely nagyobb javítást igényel. Sztarek Károly Macea. 3847

Ménesi saját termésű hegyi borok: jóminőségű asztali és siller, törköly- és seprőpalinka.

Bornál 5 literrel árkedvezmény. Str. Tudor Vladimirescu 9., (Piața Vi-teazul Mihai mellékeceja). 3858

Diszfenyók

ezüstös és sötétzöld, valamint szürke, arany-sárga lakkaloveltek. Oszlopalku taxus sok változata. Buxusok sok fajban és nagyságban. Azonkívül számtalan örökzöld és évelő növény. Clematis sok színben, Fenti növények legjobb kitalatái ideje már most, a korai óra. Megrendeléseket későbbi idővel elfogad: 3881 SZABÓ faiskola. Pancota.

Ures vas- és fahordók eladók. Cim az Aradi Közlöny kiadó-jában.

Könyveket keresek, Magyar remek, klasszikus és modern íróktól, továbbá egy teljes Révai Lexikont. Pontos jegyzékeket a kiadóhivatalba kérek „Könyvtár” jellegre.

Eladó egy elegáns, modern díőfabéldő és egy elsőrendű zongora. Str. Moise Nicoara 9—11., I. em.

Eladók: szép perzsa, összekötő szőnyegek, 330x430 keleti-perzsa. gyönyörű világos tele-háló, ebédlők, dísztagyak, gyapjufonal perzsacsomózásokhoz stb. — Keresünk: hálószobákat, ebédlőket, szalon-garnitúrákat, dísztagyakat, szőnyegeket, ezüstöt. — Keresünk ügyes perzsa-csomózó leányokat. „ARS” bizom. üzlet, Str. Eminescu 30., Ortulay-palota. 324

FIGYELEM! Bőrgarnitúrák 5000 lejűl, cseresznye ebédlő, uriszoba, fehér konyha 1800 le, Singer varrógépek, fehér előszoba fal 500 lejűl, csillárok 1200, fali órák, márkás zongorák és hegedűk, hálószobák 3500-tól, szőnyegek, 6 és 12 személyes ezüst, írógép, schöberli fotel, vitrinek, konyhaszekrények, Meidinger-kályhák stb. — Zálogtárgyakra a legmagasabb összegeket csak az általunk képviselt díősoaral zálogház folyósítja. Meghosszabbításokat legolcsóbban nálunk „COMISIO” biz. üzlet Bul. Reg. Maria 13. Dácia mellett.

ELLÁTÁS.

1—2 diákot teljes ellátásra gondos felügyelettel elvállalok, a licenccal szemben: Bulev. Carol 81., I. emelet 4. szob. 3850

INGATLAN.

Magasföldszintes bérház

nagyforgalmu kövezett uccában 8 lakással, szép kerttel, 31.000 lej évi bérjövdelemmel 280.000 lejert eladó. Petráni-iroda, Arad, Piața Avram Iancu 16. (Piațetér). 3884

KÜLÖNFÉLÉK.

Aranyat, ezüstöt legmagasabb naptáron veszünk. COMISIO biz. üzlet. Bul. Reg. Maria 18.

TISZTA MOSOTT RONGYOT gépek tisztítására kisebb tételben keresünk megvételre. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 100

Egy kis Wertheim kassza

Jó állapotban

megvételre kerestetik

Cimeket az Aradi Közlöny kiadó-jába kérjük leadni.

Gyermek tudent harisnyát női harisnyát, lérti zoknit, gyermek-, férfi- és női szettet, selyem kombinét és reformot, stb. féltitko árut legolcsóbban

Bogyó A.

Str. Eminescu 1. (Corso-mozi mellett). 3559

KEZDŐDIK AZ ISKOLA!

Tanszereit és egyéb szükségleteit az alanti cégeknel szerezhethi be

legolcsóbban.

Egyenruha szövetek

a legjobb és legolcsóbban

I. SCHUTZ

Posztóáruházában.

Saját készítésű

iskola-

3568

és aktatáskák

legjobbat a legolcsóbban

Kramarovics-nál

P. Avram Iancu No. 3.

Legjobban és legolcsóbban vásárolhat

GOLDSTEIN

Lajos divatáruháza

Arad, Str. Bratianu 2. : Minorita-palota :

Iskolakönyvek, füzetek, írószerek, táskák és mindenemű iskolacikkek legolcsóbban 3628

Naményi

könyvkereskedésben

Str. Bratianu 11.

Iskola harisnyát, szvettet, kötöttáru

Bársony-nál

vehet legjobbat és legolcsóbbat

Piața Avram Iancu 18

Max Molnár & Co.

papiráruháza

most a 3589

Bohus-palotában

Papp-né

kalapszalonjába

Piața Avram Iancu 21.

a legújabb párisi modellek megérkeztek! Nagy választék! Olcsó árak! 3585

Tankönyvek, iskolatáskák, iskolaszerek, tolltoll és noteszajándék 3600

Literatura

könyvkereskedésben,

Minorita-palota.

Iskolakönyvek írószerek és nyomtatványok legolcsóbb beszerzési helye 3629

VICTORIA

könyvkereskedésben

Str. Bratianu 10.

MUZZAY JÓZSEF

színházzal szemben.

Öltöny Trenchcoat

Télikabát 3581

Nyomatványok Tanszerek írószerek legolcsóbban 3631 eszerezhetők

E. Lefkovits

Arad, Neuman-palota

Iskolai harisnyák, szvettetek, gyapjufonalak legolcsóbban :

Weisz és Benjamin

cégnél, a megyeháza-val szemben. 3587

Saját készítményű iskolai- és aktatáskák nagy választékban 3713

Jäger Vilmos

böröndösnél, Strada MARASESTI No. 4.

Karkötő-órák, zsebórák, ébresztő- és ingaórák, briliáns, arany és ezüst-ékszerek legjobb kivitelben legolcsóbban :

GARTNER JÓZSEF

óras-ékszerésznel

Piața Avram Iancu 1. Türt aranyat és ezüstöt a legmagasabb árban veszek vagy ajra áteserélek. 3583

Fogkefék, szappanok, fogpaszta, fehérszódó árakban, diákoknak külön kedvezmények

Drogeria City

E. ZEINER

Minorita-palota.

Iskolacikkek

legolcsóbban

Sándor Ferencnél

a megyei prefektúrával szemben 3634

Intézeti kabátok ruhák 3580

„LYONE”

cégnél legolcsóbban szerezhethi be, a pénzügyigazgatósággal szemben.

Legdivatosabb női kalapok legolcsóbban

„HELIOS”

szalonban 3710

Str. Metianu No. 5.

Iskola- és aktatáskák legolcsóbb beszerzési orrása 3688

LINOLEUM

ADOLF STECKL-cég

Arad, Bul. Reg. Maria 12.

Kötött áru harisnya, Béby- és gyermekruházati cikkeket a legolcsóbban

Szántó Józsefnél

Városi kávéházzal szemben. 3599